

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi Velikonočnih praznikov izide prihodnji list v torek 23. aprila 1889.

Meščanje!

Dopolnilne volitve v mestni zbor Ljubljanski so razpisane in gospodje volilci imajo zopet priliko posluževati se volilne pravice svoje ter s svojim zaupanjem odlikovati može, od katerih se sme po njihovih zmožnostih in dosedanjem delovanju pričakovati, da bodo vestno zastopali koristi mestne občine, delali za razvoj in napredek bele Ljubljane v zmislu mandata, ki ga jim izroče gospodje volilci.

Uverjen, da bodo vsi zavedni meščanje vršili svojo narodno dolžnost, priporoča volilni odbor svojim velečenjenim someščanom prav toplo na shodih volilcev določene kandidate ter želi, da bi gospodje volilci v mnogobrojnem številu udeležili se volitev in da bi bili soglasno izvoljeni nastopni gospodje:

V tretjem razredu, ki voli dne 23. aprila:

Klein Anton, solastnik tiskarne in predsednik „Obrtnega društva“,
dr. Gregorič Vincencij, zdravnik.

V drugem razredu, ki voli dne 25. aprila:

Povše Fran, hišni posestnik i. t. d.
Rozman Ivan, župnik pri sv. Jakobu,
dr. Vošnjak Josip, dež. odbornik i. t. d.
prof. Zupan Tomo, ravnatelj Alojzijevega.

V prvem razredu, ki voli dne 27. aprila:

Dr. Mosché Alfonz, odvetnik in deželni poslanec,
Murnik Ivan, cesarski svetnik i. t. d.
Pakič Mihael, hišni posestnik in trgovec i. t. d.
Ravnikar Fran, deželni knjigovodja.

V Ljubljani dne 18. aprila 1889.

Narodni volilni odbor.

Hristos voskres!

Kako uzvišena so čutila, ki naudajajo danes srca vseh vernih krščanov! Sin Božji, ki je v neizmernej svojej ljubezni do človeškega rodu prišel na svet, da z mukami svojimi izperej ž njega prokletstvo izvirnega greha, ustal je od smrti. So vražniki njegovi, sinovi istega naroda ko On, naroda, za kateri je še v groznih mukah na križi prosil odpuščanja svojega nebeškega Očeta, zavalili so mu pred grob, v kateri so ga položile usmiljene roke tajnih njegovih sledbenikov, velik kamen. Da bi bili še gotovejši, da ne pride več iz groba, postavili so mu predenj stražo.

A glejte! Povelčan, v novem, doslej nevidljivem sijaji ustal je Izveličar tretji dan iz groba, kljubu skali, katero mu je zavalila nanj človeška roka in kljubu straži, ki bi bila imela zabraniti njegovo ustajenje. Angelj Božji odvalil je skalo; nebeški sijaj oslepil je stražo.

In tako uzvišeni nauk o ustajenji človeštva, o zmagi življenja nad smrtjo, v zvezi z novo probujeno narodo upliva harmonično na človeška srca ter jih napolnjuje z blagimi čutili. Zato se vsakdo veleli velikonočnih praznikov; zato so ti prazniki najprijetnejši, najuzvišenejši cerkveni prazniki.

In tako uzvišeni nauk o ustajenji človeštva, o zmagi življenja nad smrtjo, v zvezi z novo probujeno narodo upliva harmonično na človeška srca ter jih napolnjuje z blagimi čutili. Zato se vsakdo veseli velikonočnih praznikov; zato so ti prazniki najprijetnejši, najuzvišenejši cerkveni prazniki.

Sreč širi se ti o velikej noči v ljubezni do bližnjega, katere tako krasen izgled je podal sam sin Božji. Večje nesebičnosti, večjega požrtvovanja ni si mogoče misliti, ko radovoljna smrt za človeški rod: — za nehvaležni človeški rod. Ruski narod daje izraza ljubezni do bližnjega o velikonočnih praznikih s tem, da ljubi v lice vsacega — bodi si znanec ali tujec — kadar ga pozdravi z veselim usklikom „Hristos voskres!“ Kako pa naj mi dokažemo to ljubezen do bližnjega. Ljubimo iz vsega srca svoj narod, delujmo zanj neumorno, žrtvujmo se zanj, za njegov napredek, za njegovo blaginjo. S tem bodemo izpolnovali najuzvišeno-

nejši nauk našega Odrešenika, s tem sledili njegovemu vzgledu, ki je še na križi blagoslavljal narod svoj.

Saj se pa narod naš o velikonočnih praznikih lahko tudi veselo spominja svojega ustajenja. Mučili so ga stoletja in stoletja, zaničevali so ga in zasmehovali. Suženj je bil tujcu, ki ga je z biči tepel.

Trnjevo krono tujega gospodstva tlačili so mu na glavo, od katere je kapljal krvavi pot, pomešan z britkimi solzami o krutej osodi. Konečno so mu naložili križ tujstva in ko se je že skoro do smrti upeljal z njim, pribili so ga nanj z žebelji tuje besede. Videzno mrtvega položili so v narodni grob in zavalili so predenj težak kamen tujega šolstva, za stražo pa so mu postavili pijonirje tujega uradovanja.

A ves ta trud bil je zastonj! Narod naš ustal je k novemu življenju in danes ga vidimo v takem veličji, v takej slavi, ko nikdar še doslej. Zastonj so vsi naporji naših nasprotnikov, zastonj vse klevete, zastonj vsa zavist; narod slovenski premagal je smrt, uničil spone, ki so ga tiščale in sedaj bori se samosvestno za narodno svobodo.

Res, da se slovenskemu narodu odreka še marsikaj; življenja vender, ne odre ka mu nikdo več. Priznan je faktor v državnem našem življenju in to je veliko. Z vstrajnostjo, z doslednostjo, s samozvestjo doseglo se bode še več. In to idejo moramo in moremo imeti mi, ki smo bili priče novoustajenja našega rodu. A obuditi morami vsi, ki verujemo v boljše bodočnost svojega naroda, trden sklep, da se hočemo zánjo tudi truditi nesebično, požrtvovalno. Le ako nam bodo o predstoječih uzvišenih praznikih polnili srca taki sklepi, naudajalo dušo tako hrepenenje, le potem bode imel pravi pomen veseli naš velikonočni pozdrav: „Hristos voskres!“ — „Gospod je ustal!“

Boj za zemljo.

n. Človek je navezan na zemljo. Ona mu daje živež, ona mu rodi ali že pripravljena ponuja vsa sredstva, katerih potrebuje za svoj obstanek in razvoj. Dokler je bilo še dovolj praznega, neobljudenega prostora, selili so se rodovi iz krajev, kjer je prebivalstvo bilo pregosto in je vsled tega za-

fikacijo. Od nekaj že so imeli dijaki slabo navado, da so jako pisano gledali razne kataloge in da so na različne načine poskušali „popravljati srečo“, to je: nepovoljne ali vsaj dozdevno nepovoljne stopinje na svoje marljivosti termometru. Werthheimovi ključji bili so jim dolgo trn v peti, naposled pa se jim je posrečilo, da so zalotili pozabljen ključ in dali napraviti veliko število duplikatov. Samo jeden oddelek imel je nekda 28 ponarejenih ključev.

Veselite jo bilo s prva veliko. Posestniki ključev mislili so menda, zdaj smo na konji, zdaj bomo popravljali klasifikacijo, kakor nam drago in — spričevala bodo sijajna. A vsaka stvar ima dva konca, tako tudi ta. „Nič ni tako skrito, da bi ne bilo kdaj očito“. „Kar se ne stori, se ne izve“. Prišli so ponarejenim ključem na sled, konfiskovali so je in vsa glorijska je pri kraji, kar je vse hvale vredno, kajti dijak, ki se zanaša na ponarejen ključ, že ni več dijak.

Ne glede na ponarejene „Gauče“ bodo počitnice dijakom ugajale tudi v drugem oziru. Kakor imamo črno vojsko navzgor do 42. leta, tako jo imajo tudi navzdol, na gimnaziji naši se morajo tudi že vežbati. Profesor Gratzky bil je tako „do-

LISTEK

Nedeljsko pismo.

Štiridesetdnevni post je srečno končan, za nami je sredpostna sredo z obligatnim žaganjem stare, še vedno ne prežagane babe, za nami preste, slaniki in druge postne jedi, ki so našim želodcem delale toliko neprilik, pred nami pa dražestni perspektivi: potvice, piruhi, pisanke, pečeni in ocverti kozličji, razna svinjina z ostrim hrenom in druge naslade, — pred nami je bujna pomlad, Velika noč z vso svojo čarobno silo, pred nemi je zeleni Jurij na iskrem vranci.

Velika noč je izvestno najlepši praznik, dan ustajenja, dan zmage, dan veselja, da je konec krutej zimi in da se nam nasproti smeje, nasmiha in smehlja preljudba, davno zaželjena pomlad. Zato se pa za ta dan vse primerno pripravlja. Gospodinje naše hodijo in stopicajo globoko zamišljenih obrazov po sobah in nadzorujejo razna dela, delajo potvice in razne atentate na naše žepe, kuhajo nam same postne jedi ter kažejo svojo vsestransko važnost in

gospodinjstvo skrb, katera pa ima naposled največje zadoščenje na novem klobuku in pa na bledej zavisti menj srečnih soséd.

Profesorji in dijaki srednjih šol ter učenci na ljudskih šolah imajo sedaj blažene počitnice. Kako veselo doni radostni klic: Domov! Brezskrbno razkrope se na razne kraje, da pri domačih Penatih uživajo „alelujo“ in srkajo liki Antej novih gmotnih močij iz sorodbinskih krogov. Učenci in dijaki pozabljajo za nekoliko dni svoje „jedva zadostno“ in „nezadostno“, profesorjem pa so počitnice tudi prijetna in potrebna prememba. Vsaj za nekaj dni so prosti morilnih „korektur“ in ne treba jim misliti na Gauča, niti na Dunajskega, niti na Ljubljanskega.

„Ljubljanski Gauč, kdo je to?“ utegne vprašati marsikateri čitatelj. Marsikdo ga ne pozna, a da je, je gotovo. „Gauč“ imenuje se takozvani „Classenkatalog“, ki ga je Gauč upeljal na gimnazije, na realke pa ne, zakaj na realke ne, mi je tajnost.

Ta takozvani „Gauč“ hrani se v katedrih, do katerih imajo pravcati Werthheimov ključ gospodje profesorji, ki v ta zapisnik beležijo vsakdanjo klasi-

čelo nedostajati živeža, v menj obljudene ali celó prazne kraje. Ako so pri tem preseljevanji trčili na prvotne stanovalce, izgnali so jih iz njihovih selišč, ako jih neso pokončali. Prvi boj človeštva se je bil za zemljo in nemara se tudi poslednji bode bil za zemljo.

Narodi, katerim lastna zemlja ne rodi dovolj živeža, pridobivati si ga morajo iz drugih dežel, kojim za to dajejo druge pridelke, v prvi vrsti industrialne. Take države so Angleška, Nemčija in Francoska. Vsem tem priraste premalo živeža na lastnih tleh, uvažati ga morajo vsako leto več ali menj, zlasti Angleži in Nemci za več sto milijonov goldinarjev v vrednosti. Nemčija more s svojimi žitnimi pridelki rediti le 35 milijonov ljudi, a šteje jih 45 milijonov, torej za 10 milijonov več, nego daje lastna zemlja živeža. Ista razmera je na Angleškem, Francosko je lani, ker je imelo slabo žitno letino, moralo uvažati za 90 milij. gold. pšenice.

Dokler je še taci malo obljudenih dežel, kjer toliko živeža priraste, da ga domače ljudstvo ne more použiti ter ga izvažati, ni nobene nevarnosti za one narode, ki so prisiljeni pridobiti si ga od inod. A ljudstvo se povsod množi in še najhitreje v deželah, kjer je dovolj živeža. Severna Amerika in Rusija sta še sedaj v tako srečnem položaju, da jima preostaje žita in da ga lahko pošiljata v kraje, kjer ga pogrešajo. Ali koliko deset let jim bode to še mogoče? Ako bode prebivalstvo v Zedinjenih državah tako se množilo, kakor v našem stoletju, v katerem je narastlo od 6 milijonov ljudi začetkom stoletja na 60 milijonov in ako se bode tudi v Rusiji vsakih 50 in 60 let podvojilo, potem bodo pač te države same uživale svoje žito in čedalje menj ga mogle oddati preko mej.

Angleži so se zato že zdavnaj polastili zemljišč po vseh delih sveta, kamor pošiljajo svoje izdelke v zameno s surovinami, zlasti pa z žitom. Amerika, Avstralija, posebno pa Indija morajo pošiljati žita in tudi mesa materni deželi. V Indiji umirajo ljudje lakote, pšenica in riž plavata na Angleško. Nemci so začeli posnemati angleško kolonijalno politiko, toda v naši dobi ni več lahko najti zemljišč brez gospodarja in Nemci že povsod srečavajo druge evropske narode ali Američane v posesti. Kakor so nekdaj si prisvajali in prisvojili slovanska tla, tako zdaj v Afriki prvotne stanovalce uničujejo ali spodé in si prisvoje njihovo zemljo. Sicer pa se na Pruskem še dandanes vrši baš isto proti Poljakom, kar pred tisoč leti proti polabskim Slovanom. Razložek je le ta, da je takrat Slovanom zemljo jemala sila britkega meča, a sedaj jim jo jemlje sila denarja. Sto milijonov mark je dovolil nemški državni zbor pred par leti v nakup poljskih posestev za nemške naseljence. Stari boj za zemljo, in gorje narodu, ki ulegne v tem boji. Iz svobodnega zemljaka postane najemnik, hlapec, dninar, človek brez pravega domovinskega in narodnega čuta, naposled proletarec, kateri si nič boljšega ne želi nego prekucniti ves socijalni red in stermoglaviti človeštvo v propad anarhije.

Tudi mi Slovenci smo tekom stoletij izgubili že mnogo, premnogo svoje zemlje. Nemci in Italijani, posebno pa prvi rili so in še rijejo v naše od pradedov podedovane pokrajine ter nam odvzemajo kos za kosom. Z vsakim zemljiščem pa, ka-

terega izpulijo slovenskemu lastniku, širijo svoje ozemlje ter nam odvzamejo del zemlje, ki je nam dajal kruh. Poglejmo razmere ob slovenskonemški meji in videli bomo, da se tako depose-dovanje slovenskih posestnikov še zmirom vrši in da je to pravi vzrok napredujoče germanizacije. V novejšem času se celó nekako sistematično dela na to, da posestva slovenskih lastnikov prehajajo v nemške roke. Nasledke čutimo potem pri volitvah. Šent Ilj, za nemškim Spielfeldom prva slovenska občina, dobila je letos nemškutarski občinski zastop, ker je že toliko zemljišč prešlo v nemške roke, da nemški naseljenci s pomočjo renegatov in s svojo znano brezobzirnostjo slovenski živelj pritiskajo v kot. V Slovenskih goricah prežé Nemci na vsako zemljišče, katero se vsled nemarnega slovenskega gospodarja začne majati. In tako se ugnezdijo v čisto slovenskih občinah Nemci in uplivajo na javno življenje in na šolo.

Nedavno je zborovalo Bismarcku na čast v Gradci nemško društvo in ko so se utapljali v veliko nemške sanje, vzdignil se je ravnatelj srednje šole (!), katere nam ni znano, imenom Feichtinger in je razlagal, kako bi se veliki narodni praznik, to je Bismarckov rojstni dan, naj-dostojnejše slavil z narodnim činom. V ta namen vspodbujal je k ustanovitvi velikega denarnega narodnega podvzetja. Naj se po požrtvovalnosti narodnih mož nabira glavica. Iz te glavice pa naj se v narodno mešanih deželah kupujejo na izvršilnih dražbah zemljišča slovenskih posestnikov za nemške može, katerim se, ako so revni, prepuščajo brezobrestno. Le glavico morajo vrniti s 4% letnimi plačili. Torej tako sistematično, kakor na Pruskem, naj se jemlje zemlja Slovencem. Lepi in rodovitni so res slovenski kraji na Štajerskem in ni čuda, da Nemec hlastno stega po njih svoje roke.

Zato pa je naša sveta dolžnost, da tem nakanom nasproti tudi mi Slovenci pazimo in skrbimo, da, kar je slovenske zemlje, ostane naša in se ne prepušča požrešnemu sosedu. Odkar imamo posojilnice na vseh krajih, ni več treba slovenskemu kmetu v sili zaleteti se k nasprotnikom za pomoč. Kdor je dober gospodar, dobi, ako je v denarnih zadregah, pri domačem zavodu potrebne vsote. Skrbeti pa bi se moralo, da tudi zemljišča slabih, zapravljenih gospodarjev posebno ob narodni meji ne prihajajo v tuje roke in to bi se dalo doseči s pomočjo posojilnic. Ne da bi posojilnice same záse kupovale taka posestva, one bi le posredovale in iskale kupcev, kateri bi seveda, ako nemajo dovolj kapitala, naslanjali se na posojilnice. Na kmetih je še zmerom takih premožnih hiš, katerih sinovi bi radi postali samostalni posestniki in ki imajo več ali menj glavice. Take bi trebalo opozarjati na prilike, kadar je kmetija na prodaj ter jih spodbujati, da jo kupijo.

Natančnejši načrt takega delovanja se ne da razpravljati po časnikih. Opozarjali smo le na nakane, s katerimi nam sosedje hočejo izpuliti kos za kosom našega ozemlja. Pozor!

Sedanji položaj Srbov-Lužičanov.

V „Slavjanskih Izvestjih“ je J. Smoljar, rodoljub Lužiški, priobčil nastopni članek: *Smoljar*

drege volja“ da je prevzel strateški del. Peljal je višjih razredov dijake za Grad in razvrstivši je na štiri oddelke, zaukazal je, da se z naskokom vzame grintavi Golovec. Naskok se je sijajno posrečil in Golovec je bil kar zamaknjen na tej nepričakovani časti, prof. Gratzy pa še bolj, kajti akoravno se ni streljalo, bil je vendar od nog do glave pravi „Moltke im Pulverdampf“.

Vojaški veščaki sicer z glavami majo, češ, čemu na Golovec, saj ondu ni cest, niti pravega teréna, kateri sovražnik bode toli neumen, da bode iskal golovške ilovice za svoje operacije? Profesor Gratzy pa je premeten mož. Baš Golovec sodi v tak namen. Ker tjakaj sovražnikov ne bode, bode zmaga tem gotoveja. V zlo šteti mu tega ne smemo, tudi pri takih vajah navzemo se mladi črnovojniki vojaškega duha, kolikor ga na Golovci treba, in to je glavna stvar.

Pretekle dni so lovci imeli mnogo posla, hodili so na peteline. Najbližji bil je ustreljen pri Št. Vidu, sicer pa več petelinov na raznih krajih. Nekemu gospodu, ki še nikoli ni bil na petelina, se je pri tem nekaj prav čudnega pripetilo. Prijatelj peljal ga je na stajo in mu pokazal petelina. Naš

adept ide res naprej in se približa petelinu na kakih 20 korakov. Lahko bi ga bil ustrelil, a zdelo so mu je še pretemno, zato hoče pričakati boljše luči. Prijatelj, v ozadij stoječ, pa s tem ni bil zadovoljen. Stopi bliže in tiho vpraša: „Ali ga vidiš?“ — „Vidim!“ — No, pa streljaj! — Naš novinec na to dvigne puško in meri in meri, a predno je še petelina vzel na muho, poči tik njega strel in petelin pade na tla od „prijateljevega“ strela zadet. Seveda je kaj tacega neprijetno, no gospoda sta se spoprijaznila in „Ende gut, alles gut“.

S tem pa se za danes poslavljam želeč vsem čitateljem vesele praznike in radostno alelujo, ki pa naj se ne omejuje samo na repine olupke! Kadar bode te najboljše volje, spominjajte se narodnih zavodov, narodnih podjetij, da bode tudi za narod „aleluja“!

Godec.

Poleg narodne pravljice o vrbskem jezeru.

Spisal Anton Funtek.

Dobivši 1886. l. po Baumbachu na slovenski jezik preloženo krasno planinsko pravljico „Zla-

Najmanjšo vejo Slovanstva predstavljajo Srbi-Lužičani, neznatni ostanki silnega plemena polabskih Slovanov. Delé se v gorenje in dolenje Lužičane ter živé ob reki Sprevi na Saksonskem in Pruskem. Če jih tudi ni niti 200.000, in živé še v neugodnejših razmerah, nego drugi zapadni Slovani, vendar so ohranili narodnost svojo do današnjega dne. Srbi-Lužičani sestavljajo posebno skupino polabskega plemena, v starodavnosti so še bili naseljeni v pokrajinah mej Soljavo in Muldo, na severu do Sibišča in na jugu do čeških gorá, in nosili so imena: Srbov, Milčanov in Lužičanov. V zgodovini znani so pod imenom Vendov ali Srbov od VI. stoletja. Izdavna živeli so v neposrednem sosedstvu z Nemci, na krajnem zapadu slovanskega naseljenja: zato so morali prenašati vso težo v borbi s tevtonskimi družinami, kateri boji bili so posebno hudi za Karla Velicega. Nemci pomikali so se korak za korakom dalje, okoristujoč se z mejsobnimi prepiri Slovanov. Posebno hitrih uspehov dosegalo je orožje nemško za Henrika I., Otona I. in Henrika Leva, kateri so, da pokore Slované, snovali markgrafstva (mejne grofije) in episkopije, razširjajoč kristjanstvo z ognjem in mečem. Slovani so se trdovratno branili, včasih tudi si zopet privojevali nezavisnost, pa v XII. veku so Nemci končno zmagali. Zemljo so razdelili mej fevdalce, prebivalstvo naredili za sužnje, začelo se je naseljevanje Nemcev. Pri taci pogojih se je hitro širila germanizacija. Zginili so vsi polabski Slovani in samo Lužičanom se je posrečilo ubraniti narodnost svojo, zaradi tega, ker so dolgo pripadali češki državi. Vender jih obkoljujejo Nemci že z davnih časov od dveh strani, in ta „otok v nemškem morji“, kakor se izraša I. I. Sreznjevski v opisu svojega potovanja po Lužici, bil bi že moral davno zginoti. Luter je prorokoval, da „čez 50 let ne bode nobenega Lužičana več“; če tudi so se podobna prorokovanja ponavljala perijodično, vender se število Lužičanov v sedanjem stoletju ne manjša, temveč vekša, kakor kažejo statistični podatki. Res je pod pritiskom 800letnega sužnjstva ponemčil se zdaten del slovanskega prebivalstva, ki ni našel nikjer opore, in morda bi bila zadela ta osoda tudi Lužičane, če bi se ne bili pojavili močje, kateri so probudili narodno zavest v narodu. Prvi iz njih je bil svečenik M. Brancel (1628—1706), ki ga moremo imenovati propovednikom slovanske uzajemnosti v Lužicah. Petru Velikemu je, ko je ta potoval skozi Lužico, izročil pismo, v katerem opozarja na narodno zvezo Slovanov, na občnost interesov njihovih, objasnjujoč pomen velike severne države v slovanskem svetu. Delovanje M. Brancela nadaljeval je sin njegov Abram Brancel, pisatelj dela „De originibus linguae Sorabicae“ in „De diis Slavorum et Soraborum in specie“, in Budišinski svečenik Ljubenski, ki je izdal nekaj knjig v lužičini. Ko se je potem v prvej polovici sedanjega stoletja začelo narodno gibanje Slovanov, našla je slovanska ideja v tem oddaljenem kotu najgorečnejših zagovornikov. Napravila se je cela družba domoljubov, z duhovnikom Andrejem Zeilerjem, odvetnikom Klinom in I. I. Smoljarjem na čelu, s skupnimi močmi so jako pospešili narodno delo. Klin je 1823. leta energično se potegoval v saksonskem deželnem zboru in ubranil

Dalje v prilogi.

torog“ v roke, veselil sem se prav iz srca prelepemu prevodu, o katerem bi se skoro smelo trditi, da je za Cegnar-Levstikovim „Valenštajnovim ostrogom“ v naši literaturi najboljši prevod. Ugovarjati se utegne, da „Zlatorog“ še ni popolnoma opiljen, to pa je vendar res, da je v njem izredno lep jezik in da so vse krasote izvirnika kolikor možno prav srečno presajene na naša slovenska leposlovna tla.

Gospod Funtek si je s tem prevodom pridobil mnogo ugleda, zato sem bil jako znatiželjen na njegovega „Godca“, ker tu se nam bode srečni prelagatelj predstavljati kot izvirni pesnik, kar je vse kako glavna stvar. Pričakoval sem kaj posebnega, bil radi tega zelo radoveden in težko sem čakal napovedanega proizvoda.

Za letošnje piruhe dobil sem „Godca“ v roke. Prav žal mi je, da moram baš sedaj, o Velikinoči, izjavljati, da sem se boljših piruhov nadejal, da v „Godci“ nesem našel, česar sem pričakoval.

Merilo moje za slovenske leposlovne proizvode ni prenapeto, ker dobro uvažam neugodne naše razmere in ker imam vedno pred očmi Horacijevo II. epistolo „De arte poetica“, kjer se čita:

„Verum ubi plura nitent in carmine, non ego

je srbski jezik v šoli. Začeli so občevati z drugimi Slovani, pred vsem s Čehi, in po vzgledu Čehov so 1847. l. po prizadevanji Klina in Smoljarja osnovali literarno društvo „Matica Srbska“. Sedaj so Lužičani, ki do leta 1835. neso smeli niti bivati v mestih, mogli združevati sile svoje v tem narodnem zavodu, katerega glavna svrha je bila združevati lužiško razumništvo in buditi mej narodom narodno zavest. Prišlo je leto 1848., ki je dalo saksonskim Lužičanom važno jamstvo. V tej burni dobi, ko se je po uplivu revolucionarnih idej jelo puntati vse prebivalstvo na Saksonskem, kakor tudi drugod po Nemškem, proti vladi, so sami Lužičani mirovali pod vodstvom razumništva svojega. Saksonski kralj rešil se je iz mesta pod varstvom zvestega srbskega polka, ki je bil v Draždanah, in ta dogodek bil je odločilen za daljnje usode Lužičanov na Saksonskem. Po prizadevanji njihovih vodij dobili so olajšav v odnošjih do svojih veleposestnikov in dobili so pravico rabiti jezik svoj v cerkvi, šoli in pri sodišči. Sam naslednik, sedanji kralj saksonski Albert, odpotoval je v mesto Budišin, duhovno središče gorenjih Lužičanov, da se nauči lužiškemu jeziku. Položaj gorenjih Lužičanov v Prusiji se pa ni premenil, pa na nje so uplivali narodni uspehi soplemenikov v Saksoniji, ker so z njimi v neprestani zvezi.

Največ so se prizadevali za narodno probujenje Lužičanov I. I. Smoljar (umrl je 1884. l.), ki je bil posvetil vse življenje svoje narodu, odvetnik Klin, (umrl je 1855. l.), ki je bil član saksonskega deželnega zbora in predsednik društva „Matica Srbska“, pesnik Andrej Zeiler (umrl je 1870. leta), ki zavzemlje prvo mesto v lužiškem slovstvu, profesor Jordan, politični in literarni delavec, M. Gornik, predstavitelj katoliške duhovščine, Jaromir Imis, vodja luteranske duhovščine, pisatelj Beljan, in izmed Slovanov drugih narodnosti. V. Boguslavski, ki je izdal zgodovino lužiškega naroda. Pod vodstvom teh narodnih voditeljev izgojilo se je novo pokolenje lužiških patrijotov, izmed katerih so najbolj znani dr. Ar. Muka, pisatelj in učenjak M. Smoljar, izdajatelj glavnega lista „Srbske Novine“, M. Gandrih, A. Sommer in drugi. Pri nižjih Lužičanih, ki so se primeroma le nedavno jeli gibati, sta posebno omeniti Jordan in M. Kosik. Po dogodkih 1848. leta so Lužičani začeli dejansveno razvijati narodno življenje, bogatili so svoje slovstvo, in imeli zveze z drugimi Slovani. Kakor drugi Slovani udeležili so se tudi slovanskega shoda v Moskvi, kjer sta jih zastopala I. I. Smoljar in dr. Dučmann. S tega časa se narodna stvar vedno bolj razvija in nahaja vedno več podpore v narodu.

Kakor smo že omenili, Lužičani sestavljajo se iz dveh narodnosti iz gorenjih in dolenjih Lužičanov. Sedaj jih je kacic 185.000 in bivajo v porečji reke Spreve od mesta Budišina na jugu do mesta Picnja na severu. Zemlja, na kateri žive, meri kacic 60 kvadratnih kilometrov. Gorenji Lužičani, katerih je kacic 90 tisoč žive v Budišinskem okrožji Saksonskega in sorodnih delih Prusije do mesta Grodka, kjer se začena ozemlje dolenjih Lužičanov. Prav na jugu na meji Češke obdaja jih veriga gozdnatih lužiških gor, mej katerimi sta posebno znamenita Črnobog in Bjelobog, priči davno minule starodavnosti. Ti gori bili sta v poganskih časih posvečeni

bogu svetlobe in bogu teme, še dosedaj so se ohranili ostanki oltarjev, na katerih so bogovom darovali. Iz teh gor teče reka Spreva, glavna reka Lužic, s trudom prodiraje po skalnatih tleh. Blizu Budišina je, kakor pripovedujejo letopisci, bila na bregu te reke na mračnej skali podoba boga Flusa, v podobi zlatega teleta, katero so goreči propovedniki kristijanstva vrgli v reko, na dnu katere še sedaj počiva, kakor govore. Pod Budišinom reko Sprevo več ne stiskajo tako skalnati bregovi: dežela zgublja gorat značaj svoj in polagoma preide v doleno lužiško ravnino. Tukaj okrog sela Borkovi, v nižavah se deli reka na več rokavov ter dela cel arhipelag malih otokov, ki je znan pri Lužičanih pod imenom „Blota“. Ta kraj, ki je jeden najoriginalnejših in najlepših vse Lužice privablja zaradi slikovitosti svoje množico tujcev. Otoki se združujejo z mostiči za pešce, a glavno občenje se vrši le po ladijah. Posebni utis napravljajo svatovski in pogrebni sprevedi, katerih veličastnost še povečujejo slikovite narodne noše. (Opomnimo, da se je ravno tako pri gorenjih kakor pri dolenjih Lužičanih skoro povsod ohranila narodna noša pri ženskem prebivalstvu, in ima skoro vsaka vas drugačno nošo).

Od Blot dalje Spreva le še malo časa teče po lužiškej zemlji, kmalu pride do poslednjega srbskega mesta Ljubneva in potem pristopi na nemška tla.

Gorenji in dolnji Lužičani govore v raznih narečjih, ki se precej ločijo mej seboj. Za jezikoslovce je lužiški jezik jako zanimiv, ker je ohrani bolje nego druga slovanska narečja mnogo starih oblik, nahajajočih se v staroslovenščini, kakor dvojino, polpretekli čas, aorist itd. Ker imajo Lužičani dve glavni narečji, razvili sta se tudi dve literaturi. Prvo lužiško knjigo, zbirko himen in prevod Lutrovega katekizma izdal je v doleno-lužiškem narečju duhovnik Albin Moller 1574. leta v Budišinu. Prva knjiga v gorenje-lužiškem narečju, prevod Lutrovega katekizma, izšla je pa 1597. leta in jo je izdal Vaclav Vorjeh. Tako vidimo, da se ima srbsko-lužiška literatura za svoj začetek zahvaliti reformaciji. Privrženci luteranstva se se nadejali, da bodo lažje razširili učenje svoje, če bodo izdajali knjige v narodnem jeziku. Lužiška literatura ohranila je dalje cerkovni svoj značaj. Še le v začetku tega stoletja začeli so izdajati knjige posvetne vsebine in so začeli izhajati listi. Najbolj je pospešilo razvoj narodne literature osnova „Matica Srbska“, ki se zares peča z izdajanjem knjig za narod. Razen narodnih knjig izda društvo tudi slednje leto dva snopiča časopisa svojega z naslovom „Časopis Matice Srbske“, v katerem se priobčujejo spisi leposlovne, zgodovinske, jezikovne in druge vsebine. Ker Matica po svojih pravilih ne sme izdajati knjig verske vsebine, sta se 1862. leta ustanovili dve društvi, jedno za katoličane, drugo za luterane, ki imata namen razširjati duhovne knjige.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 20. aprila.

Z Liechtensteinskim predlogom so mnogi nemški konservativci jako nezadovoljni, ker

priznava državi nadzorstvo nad šolo, cerkvi pa le sonadzorstvo. Posebno oster članek proti Liechtensteinskomu predlogu priobčila je „Oesterreichische Revue“. Na ta članek posebno opozarja uredništvo, ker so ga bili poprej poslali v Rim, da so ga pregledale tamošnje duhovske oblasti. V tem članku se trdi, da je Kristus izročil samo cerkvi oblast, da sme poučevati. V šoli se mora učiti pred vsem veronauk, drugi predmeti pa tako, da pospešujejo pouk veronauka. Oblast poučevati in odgojevati dana je v višji instanci cerkvi. Izreja otrok je najprej roditeljem izročena in sicer od cerkve v zakramentu svetega zakona. Ker roditelji ne utegnejo in ne morejo dosti poučevati, so pa zato šole, v katerih imajo poučevati duhovniki in njihovi pomočniki svetni učitelji. Vodstvo in nadzorstvo pa mora imeti jedino cerkev. Država ima nalogo, dajati pravno varstvo, odgoja pa gre cerkvi in se država torej nema mešati v šolske zadeve. To so glavne misli onega članka, baš skromne pač te zahteve neso.

Vnanje države.

V našem listu smo že povedali, da je kralj Milan proti nekaterim osobam izjavil, da sta Garašanin in Todorović najbolj sprijena človeka v Srbiji. Sedaj pozivlje Pero Todorović v svojem listu „Male Novine“ kralja Milana, da naj razširjateljce one vesti javno proglasi za obrekovalce, če ni res tega govoril. Če je pa res govoril, pa Todorović jako obžaluje, kajti le njemu se ima zahvaliti, da je še živ in da more obiskovati svete kraje v orientu, če tudi le kot bivši kralj srbski. Sicer bo pa Todorović se z Milanom obračunal pred vso Srbijo, da pokaže, kaj da je vsak izmed njuju in kdo je družemu kaj dolžen. Ta članek je vzbudil veliko presenečenje. Policija ga je konfiskovala, a sodišče konfiskacije ni potrdilo. Ne glede na to, je vlada ukazala, da se začne proti Todoroviću sodno postopanje zaradi jednega člana kraljevske hiše.

Rusija polagoma pomnožuje in preustroja vojsko. Sedaj je zopet nekaj ukrenila. Petim strelskim brigadami dodali bodo tako imenovane leteče artilerijske parke. Te brigade, ki so vse ob zapadneji meji so sestavljene iz lahko gibajočih oddelkov pešcev. Njih namen bode hitro pomikati se za konjico, ter zasesti pozicije, katere si privojuje konjica, ki prva prestopi meje. Artilerijski parki teh brigad bodo torej imeli nalogo preskrbovati s streljivom one jahajoče oddelke topništva, ki so dodani konjici. Artilerijski park vsake brigade bode štel 120 voz, na katerih se bode lahko vozilo 413.568 puškinih in 2988 revolverskih patron, 3459 krogelj za topove s potrebnim smodnikom vred.

Zbornica dovolila je vladi rumunskej milijone za utrjenja, sedaj je vprašanje, kje se bodo nove utrdbe gradile. „Agence Romaine“ se zvedelo od avtoritativne strani, da sedanja vlada hoče kredit porabiti ravno tako, kakor bi ga bila prejšnja vlada za utrdbe na progi Foșani-Galac. Dotični zakon govori jasno in nova vlada se ga hoče strogo držati. Sploh zagotavljajo razna izvestja iz Bukurešta, da sedanja vlada se hoče držati dosedanje vnanje politike. Podobne vesti prihajale so iz Belegradu, ko se je bil odpovedal kralj, a sedaj se pa že vidi, da je Srbija nastopila drug političen pot. Taka bode najbrž tudi z Rumunijo, če se sedanja vlada obdrži. Privrženci prejšnje vlade močno rujejo proti Catargiju. Carp osnoval nov klub, kateri že šteje 68 poslancev.

Vlada italijanska misli si vender prisvojiti nekatere abesinske pokrajine, če bode to dovolila zbornica. Nameravajo potem osnovati v Afriki za Massavo nekako vojaško granico proti Abesiniji, kakeršno je imela Avstrija proti Turčiji. V to bi se porabili italijanski prisiljenci, katerim bi se odkazala zemljišča za 99 let.

Nek Cheyssiál tožil je pri mirovnem sodci v Neuilly-jí Dillona za 170 frankov, katere mu je dolžen, ker je agitoval za Boulangerja. Cheyssiál

paucis — Offendar maculis, quas aut incuria fudit — Aut humana parum cavit natura . . .“

Horacijev popis je popolnoma pravi in treba se po njem ravnati, kjer koli je možno, kar pa pri Funtkovem „Godci“ ni. Ne rečem, da bi v „Godci“ jezik ne bil blaglasen, stih lep, gladki, a vsebina spominja preveč na „Zlatorog“, dejanje in vsa razredba je le posnetek slavnega Baumbachovega proizvoda.

Usoda prelagateljcev je že znana. Uglobijo se v prvotne izvirnike, da jim ni moči postaviti se zopet na svoja tla. Tako vidimo n. pr. pri Rückertu, pri Bodenstedtu in naposled tudi pri — našem Funtku, kateremu sta se snov in oblika v Zlatorogu toli omilili, da ne more iz tega okvira več. Kar sta v Zlatorogu Jerica in Špela, to v „Godci“ pohotna Zala in uboga Anka, kar ondu smeli trentski lovec, to tukaj strastni in prečudni godec. Razvrstitev tvarine je deloma ista, vsa poglavja so si malo podobna, po nekod celo metrum, podobe in besede. Tako na pr. v „Zlatorogu“ ples v krčmi pri materi Katri začenja s stiki:

„Struna vriska,
Luč drhti,

Piščal poje,
Pod grmi,
Kdo v sobi prostran i drevi tako.“

V „Godci“ pa:

„Zavrisnejo strune na glas,
Odzove se piščal in bas
Plesalci grmé po dvorani.“

Na drugem mestu nahajamo „Noči duhovi temni“ poleg „Nočni duhovi“ v molitvi Jerice in Anke pa kar doslovne stihe: „Ti deva sveta — Mene dekleta!“ Dalje — „Deva, nizzdoli — in „Iz neba doli“ — „Ti vodi milo njegove pote“ (Ti mu bodi blaga vodnica!) in tako dalje premnogo mislij in izrazov, ki so nam že jednako znani, na prvi strani stavek „Lep bil bi ta obraz, da . . .“ ki pa seveda ni iz „Zlatoroga“.

Poleg tega, da pogrešamo sveže izvirnosti, novih slik, novih prizorov, bi skoro trdili, da se tudi glavne osebe dejanja neso posrečile, da psihološki neso dobro razvite, da so, kakor bi Nemec rekel, „verzeichnet“. Godec, brezimen, kakor trentski lovec, ki „se ob palico opira z desnico,“ skrbno zavite nosi v levi gosli, je izreden filozof.

— „Kaj njemu do bogastva?
Dovolj ga videl je v življenji svojem,“

a godba, hrup, vriskanje „strasti mu vzbujajo nekročene v prsih“, zdajci je mej plesalci, zdajci izprazni kupo vina do dna, potem pa zagode tako divno in silno, da vse pleše in se vrti v divjem kolobarji, dokler ne onemagajo vsi plesalci, ker opešali so življenja jim duhovi, „le grgrajoča sapa vre iz prsij.“

Ko se mu plesalci zahvalijo za plesno „trpljenje“ in je tri kupe kar v dušku popil, zadene ga pohotno lepe Zale neizbrisni pogled, „kot hotel bi izpiti mu življenje“. Znanje je hitro storjeno, godec kmalu „obdene ji rokó okoli pasa“ in kmalu sta se z oholo in pohotno Zalo sporazumela in skoro prepozno je čudno svarilo:

Varuj se, godec, beži, dokler moreš,
Iz té globeli ni rešilne poti!

Opisavati bi moral nadalje, kako se godec zjutraj v gozdu na mahu vzbudi, kako se seznani z nepopačeno Anko, kako se njegovo srce vname bliskoma za nedolžno to bitje, kako omahuje mej Zalo in Anko, sestanek mej poslednjima in naposled zadnje dejanje te žalostne, ko valovi zagrnejo vso Feaško vas in se čez poprej cvetečo dolino razprostire Vrbskega jezera gladina — a nedostaje mi

je sodcu natančno narisal, kako ga je Dillon poučil, da naj agituje. Klerikalcem, mu je naročil, da naj obeta, da bode Boulanger dovolil, da se iztirani redovniki zopet vrnejo v Francijo, orleanistom, da se bode osnovalo kraljestvo, bonopartistom, da bode princa Viktorja postavili na cesarski prestol, socialistom, da bode odpravili kapital in lastnino, in uveli komunizem. Z delavci, so mu naročili, da mora popivati, in v gostilnah v pesmih proslavljati Boulangerja. Tožnik se je res mogel mnogo truditi pri volitvi in imel mnogo stroškov, a sedaj se brani grof Dillon, ki ga je najel, plačati mu zaslužno plačilo. Mirovni sodec je obsodil Dillona, da mora plačati tožniku 30 frankov, ker je spoznal, da je njegova zahteva nekoliko pretirana.

Gladstonovci so pridobili zopet jeden mandat za angleško dolenjo zbornico. V Rochestru zmagal je liberalci Hugessen z 1655 proti 1580 glasovom. Dosedaj je ta kraj zastopal konservativci Hallet. Ta volitev je nov dokaz, da upliv liberalcev se večša mej narodom.

Domače stvari.

— (Deželni glavarg dr. Poklukar) dobil je iz Novegamesta ta-le telegram: Danes novo konstituirani mestni odbor je jednoglasno Vašemu blagorodju in vsem drugim velečastitim slovenskim državnim poslancem iskreno zahvalo votiral za krepko in možato postopanje in zagovarjanje posebno dolenjskih interesov v državnem zboru.

Dr. Poznik, župan.

— (Naš rojak g. profesor J. Francelj v Varaždinu) je poslal g. dr. Vošnjaku tri delnice „Narodne tiskarne“ s sledečim pismom: „Zrna do zrna pogača, kamen do kamena palača. Šiljam ti torej tri svoje delnice „Narodne tiskarne“. Dve darujem za zgradbo „Narodnega doma“ v belej Ljubljani, jedno pa društvu sv. Cirila in Metoda.“

— Slava vrlemu rojaku in hvala za veledušni dar!

— (Odbor za Vilharjev spomenik.) Vrla domoljubkinja gospodična El. Železnik v Ljubljani uročila nam je znatno svoto 44 gld. 60 kr., katero je nabrala v svoji gorečnosti za naš lepi namen med raznimi slovenskimi rodoljubi. Z veseljem zabeležimo ta vse hvale vredni čin ter njej izrekamo javnim potom najtoplejo zahvalo z gorko nado, da bode marljivo njeno delovanje spodbudilo tudi naše rojakinje po Notranjskem k enakemu činu, kar bode gotovo le dokaz narodne zavednosti našega ženstva.

— („Brusa“) izšla je danes 8. številka z izredno obilnim gradivom in 8 izvirnimi, krasnimi slikami. Izmej vsebine omenjamo člankov: „Dom in Svet.“ — „Isterske brusijade“, dovtipno „Makrobiotiko“, pismo „Iz Abdere“, katero je kakor velikonočna potvica s cibebi, napolnjeno z izvirnimi in duhovitimi epigrami, — in veliko množino raznega šaljivega berila.

— (Predstava v korist podpornemu društvu velikošolcev na Dunaji.) Velikonočni ponedeljek dne 22. aprila 1889. I. V dvorani Ljubljanske čitalnice. 1. „Prolog.“ Zložil A. Funtek, govori gospica Jelica Kremžarjeva. — 2. „Vdova in vdovec.“ Veseloigra v jednem dejanji. Poslovenil dr. Janez Bleiweis. — 3. „Žive podobe.“ S pojasnjujočim tekstom A. Funtka, govori gospica Jelica Kremžarjeva. a) Obljuba slovenskega naroda očetu Bleiweisu. b) Libuša prorokuje češko bodočnost

niti prostora niti časa, zatoorej le še nekoliko opazek.

V rajsko dolino, ki je pred mnogimi stoletji razprostirala se ondu, kjer je sedaj Vrbsko jezero, ne sodijo take podobe, kakor so godec, Zala in Anka, ne sodijo pa tudi taki pogovori in samogovori, ker so preveč umetno zasukani in jim tu pa tam nedostaje blagodejne preprostosti in imajo deloma isto hibo, kakor nekateri v Tugomeru, da so — predolgi. Par besed, a krepkih, izražujočih položaj in duševni afekt, je bolje, nego še tako dolga deklamacija.

Sicer pa drage volje priznavam, da je v „Godci“ tudi mnogo krasot, bilo bi jih izvestno še več, da je pesnik delo svoje bolj pilil in da ni skoro preveč plodovit. A jedva je bil „Zlatoroga“ poslal v svet, že je zložil celo vrsto priličnih in drugih pesmij, sedaj pa še „Godca“. To je za moža, ki je z drugim delom preobložen, veleznogo, za pesnika preveč.

Kar se tiče vnanje oblike, mora se reči, da je lepa in elegantna, a cena pa je previsoka. Kakor „Stritarjevi spisi“ in „Zlatorog“, tako je tudi „Godca“ predrag. 100 strani pa 1 gld. 20 kr., to je nad naše razmere.

Premislu. c) Pobratimstvo Čehov in Slovencev. — Ustopnina: Sedeži prve vrste 1 gld., druge vrste 80 kr., tretje vrste 60 kr. — Ustopnina 50 kr. — Garnizonski in dijaški biljet 30 kr. — Sedeži se dobivajo vsak dan pri kustosu v čitalnični trafiki in zvečer pri hlajajnici. — Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7½ uri zvečer.

— (Predstava v korist podpornemu društvu velikošolcev na Dunaji.) Velikonočni ponedeljek se bliža, napočil bode dan, ki ga je posvetila bela Ljubljana v to, da priredi dan radosti svojim rojakom na Dunaji s tem, da jim pošlje v znamenje svoje ljubavi velikonočne piruhe. Vrli velikošolci naši bodo uzeli te piruhe in videli bodo, da imajo v domovini zaslonbo, da je doma bratskih src, ki bijejo in čutijo za njih. Predstava ki jo priredi Ljubljana, na velikonočni ponedeljek v korist podpornemu društvu naših velikošolcev na Dunaji, obsega tri točke. Ne mislimo pisati že danes kritike, vendar smemo omeniti, da nas veseli, ko vidimo, da se o takih dobrotelnih prilikah zopet pokažejo na površje javnega delovanja pritrvalne moči, ki so se že priljubile našemu občinstvu, in da se k tem pridružijo še druge nove moči. Funtkov Prolog, v katerem pesnik v prvi vrsti povzdiguje dobrotelni moment predstave, govorila bode gospica Jelica Kremžarjeva, in naše občinstvo bode tako imelo priliko spoznati novo, simpatično moč v javnem, narodnem delu. Veseloigro: „Udova in udovec“, ki je prikupljiva salonska igra, igrali bodo diletantje iz Ljubljanskih društvenih krogov. Izza več let bomo imeli zopet priliko videti zaslužno diletantko gospo Valento-Brusovo, ki je prejšnje čase veliko delovala na našem odru. Radujmo se torej, da jo bomo zopet videli in občudovali nje izvrstno moč. Gospica Anka Goljaševa, ki bode zopet nastopila, dobro je znana našemu občinstvu, kajti ona sodeluje povsod, kjer se gre za dobrotelne namene, delovala je kot diletantka že pred par leti ter si s svojim ljubeznivim igranjem pridobila naše simpatije. Uverjeni smo, da take znanice na javnem odru bode tudi zdaj občinstvo rado videlo in živahno pozdravilo. Kar se tiče živih podob, pripovedujejo nam že naslovi, kaj predočujejo. V obče se take žive podobe, če so še tako krasne, ne dajo opisati; kaj takega mora človek videti. — Namesto vojaške godbe igrala bodeta iz posebne prijaznosti čveteroročno na glasovirju gospica Kat. Sevnikova in nje učitelj gosp. Ohm vitez Janušovsky, in sicer pred Prologom: Blodkovo overture k operi: V vodnjaku; pred I. podobo: Dvořakovo legendo op. 59. I.; pred II. podobo: Zdenka Fibicha: Vesno, simfonični obraz; pred III. podobo: Antona Dvořaka: Slovanske plese op. 46. IV.

— (Prvo zborovanje „zaveze slovenskih učiteljskih društev“) dne 22. in 23. aprila 1889 v Ljubljani. Vspored: V ponedeljek dne 22. aprila. 1. Popoludne shajajo se gg. delegati v prostorih slov. učit. društva (sv. Jakoba trg št. 10). 2. Ob 4 uri ogleduje se Chittussi-jeva slika „Pogled na Prago“. 3. Ob 6. uri zvečer zborovanje delegatov v mestni dvorani. 4. Po zborovanju „pevski večer“ čitalniških pevcev s sodelovanjem vojaške godbe v čitalnični restavraciji. Vtorek dne 23. aprila. 1. Ob 8. uri zajutrek v Švicariji. 2. Ob 10. uri glavno zborovanje v čitalnični dvorani. 3. Ob 2. uri popoludne banke v čitalnični restavraciji. (Couvert 1 gld.) 4. Ob 4. uri pohod deželnega muzeja „Rudolfinum“. 5. Zvečer prosta zabava in poslopitev v gostilni „Evropa“.

— (Vabilo na „pevski večer,“) kateri priredi Ljubljanske čitalnice pevski zbor 22. aprila 1889. leta v čitalnične restavraciji gg. delegatom slov. učiteljskih društev na čast. Vspored: 1. Kopecky: „Potnica.“ — 2. Khomp: Overture k ljudski igri: „Blejske žené.“ — 3. Nedved: „Zvezna“, zbor. — 4. J. N. Král: „Ljubkanje“, valček. — 5. Kubač: „Makedonec žalno pjeje“, zbor. 6. Suppé: Reminiscence iz operete „Boccaccio“. — 7. „Čveterospév.“ — 8. Jos Král: „Manolinke“, polka. — 9. Jenko: „O Vidovem“, zbor. — 10. Leibold: „Pesenski venec“, podpourri. — 11. Nedved: „Pomlad in ljubezen“, zbor. — 12. Ivanovici: „Dunavski valček.“ — 13. * * „Mařenka“, zbor. — 14. Ipavec: „Domovina“, pesen. — Začetek po končane predstavi, katera se vrši ta večer v dvorani čitalnični. Vstopnina za osobo 30 kr. Gg. delegati so ustoppnine prosti. K tej veselici vabi najljubnejše

odbor.

— (Chittussijeva slika „Praga“.) Občinstvo opozarjamo na umotvor, ki je razstavljen v redutni dvorani in kakešnega ni lahko videti v Ljubljani. Orjaška slika obsežajoča 20 m², sega s krasnim okvirom do galerijske balustrade, in nam predstavlja stostolpno slovansko Prago tako živo in pristno, da bode o njej vsakdo, ki je že bil v češki prestolnici, osvežil svoje spomine, kdor pa še ni bil ondu, dobi pravi pojem o slavnem mestu ob Veltavi, kjer je vsak kamen zgodovinskega pomena. Slika je virtuožno delana in čim dalje jo gledaš, tem obilneje so krasote na njej. Uprav majski vzduh zadet je z umetniško pristnostjo, luč, svetloba, pogojeni sta z umetniško vernostjo, skratka, kdor ima kaj čuta za umetnost, našel bode na tej sliki izrednega užtka. Pred sliko razprostr je krasen venec, poklonjen slavnemu, včeraj v Ljubljano došlemu umetniku Chittussiju. Na trobojnih trakovih čita se napis: „Vitej nam!“ in „Dobro došel!“ Temu pozdravu pridružujemo se tudi mi iz vsega srca, kličeč: Pozdravljen na slovenskih tleh!

— (Pogled na Prago.) Pridržujoč si obširnejši opis te Chittussijeve pokrajinske slike za prihodnjo številko, opozarjamo še jedenkrat slavno občinstvo Ljubljansko, zlasti pa poznavatelje in čestilce umetnosti slovanske, na ta dovršen umotvor po vsej Evropi slovečega slikarja-specijalista v stroki pokrajinskega slikarstva. Ne samo zanimljiv predmet imenovane slike, katerega vsaj v podobi videti si želi vsak Slovan, temveč nje mojsterska koncepcija in strokovnjaško-vešče spojenje velemerstne panorame s predražestno njeno okolico v harmonično celoto pokrajinske slike, iz katere veje zdrav in življenjapolen realizem in označljiv lokalni kolorit po vsem njenem prostranem obsežji — jednakega slikarskega proizvoda naj ne opusti ogledati si nobeden zaveden, inteligenčen Slovenec! Nastopni Velikonočni prazniki so najugodnejša prilika za tak umetniško-estetičen užitek.

— (Iz obrtniških krogov) prejeli smo sledeči dopis. Zadnja beseda o mizarškem konsorciju. Ker nekateri gospodje, kakor nam priča včerajšnji odgovor urednika „Slovenca“, nikakor nočejo razumeti, da smo obrtniki iz zgolj stvarnih razlogov obsojali one gg. mestne odbornike, ki so proti predlogu g. Kleina glasovali, hočemo stvar še jedenkrat razjasniti, da bodo izprevideli, da ni nikake zarote proti duhovščini v zvezi s to zadevo. G. Tönnies prevzel je neko opravo pri novi vojašnici v izdelovanje. Tukajšnji mizarji videli so pa v tem činu prestopek obrtne postave. Pritožili so se pri obrtnem uradu, ki je g. Tönniesu zaradi neopravičene izvršbe mizarškega obrta obsodil v globo 50 gld. Sl. deželna vlada je na priziv g. Tönniesu potrdila to obsodbo; ki je bila za g. Tönniesu sicer majhnega pomena, ker je mej tem časom delo že izvršil. Da pa je protipostavno ravnal, priča nam njegova obsodba. To je tudi g. Tönnies izprevidel, in da se izmuza mej §§. obrtne postave, ki imajo namen po dokazu zmožnosti varovati malo obrtnijo, vsprejel je na delo nekega mizarja g. H. Ta pa je po postavi dobil obrtni patent za mizarstvo in na podlagi tega uložil je g. Tönnies svoj ofert za delo v mestni šoli. Malim obrtnikom šlo je tedaj poleg zaslužka, tudi za princip. Nastalo je vprašanje, se li sme obrtna postava prestopati na tako očividni način in zategadelj potegovali so se za mizarja tudi obrtniki, ki stojijo izven onega konsorcija. — Na tej podlagi stoječ, pričakovali smo s polnim prepričanjem, da bodejo oni gg. mestni odborniki, ki stojijo na tako zvanem konservativnem stališču glasovali, v zmislju našega načela, torej proti g. Tönniesu; — in verjemite nam, da bi vsi obrtniki brez izjeme izrekli naudušen o zahvalo tudi preč. gosp. duhovnikom, ako bi bili to storili. Nobena stvar nas torej ni toliko iznenadila, kakor omenjeno glasovanje, in izprevideli smo, da oni gospodje ali ne razumejo ali pa da nočejo razumeti našega stališča. Ker sta pa gg. Povše in dr. Vošnjak glasovala za male obrtnike, vendar ne gre, da bi jih v zahvalo zato skušali prepoditi iz mestnega zbora. Ne iščite torej fautomov tam, kjer jih ni. Ne zavijajte stvari drugače, kakor je. Mogoče, da mizarški konsorcij ni povsem pametno postopal, a to ne ovrže našega principa. Na koga se pa smejo v bodoče v enakih slučajih obrtniki zanašati, če

Dalje v prilogi.

jih oni, ki bi imeli njih interese braniti, le platonično ljubijo. Mi ne pobiramo nobeni stranki koštanja iz žrjavice, vse trditve o tem so gola domišljija, in nam kažejo iz novega, za kako neizrečeno neumnost imajo nekateri gospodje bore obrtnike. Upamo, da nas na dalje ne bote sumničili na tako podli način; če pa nočete verjeti nam, ki nemamo nikakega razloga biti podlaga komur koli, potem si moremo le misliti, da vedoma stvar zavijate; kar pa vsaj po naših nazorih ni pošteno niti kršćansko.

— (Iz kronike društva „Pravnika“.) V zadnjih svojih sejah je društveni odbor svoje oko obrnil na § 2. odst. 6. društvenih pravil. Storil je velevažni ukrep, da društvo prej ko moči začne izdajati priročno zbirko zakonov v slovenskem jeziku. Dobil se je v ta namen že založnik in dobil se je tudi rokopis za I. zvezek, ki se je te dni staviti začel v „Národní Tiskarni“. Prvi zvezek bode obsegal kazenski zakon z vsemi poznejšimi in dodatnimi novelami in — kar je sosebno važno — z vsemi važnejšimi odločbami najvišjega sodišča. Priredil je te prevode, držeč se tesno oficijalnega besedila, kolikor ga je slovenskega, dr. Jakob Kavčič, c. kr. drž. pravd. substitut v Ljubljani. Še letos misli odbor, da bode za tem društvo izdalo v II. zvezku prevod kazenskopravnega reda, ki ga pripravlja isti odlični in trudoljubivi pisatelj. Od drugega znanega slovenskega pravdnika pa je odbor dobil prevod meničnega zakona, kateremu so tudi dodane odločbe najvišjega sodišča. Tako upa odbor, da bode pomagano najnujnim zahtevam prakse. Sklical je tudi društveni shod na 17. dan t. m., da o tem vprašanji, kakor tudi glede čitalnice, knjižnice itd. začuje dobrohotne nasvete p. n. društvenikov.

— (Družba sv. Cirila in Metoda.) Rodoljubne dame v Gorici snujejo „žensko podružnico“. Poroča se nam, da pooblaščenec skliče ustanovni zbor za belo nedeljo dne 28. aprila. Slava vrlim domorodkinjam na Goriškem, da so se pridružile svojim tržaškim in ilirskobistriškim zavednim sestram! — Velikonočni ponedeljek dne 22. aprila zboruje z običajnim vsprememom podružnica v Slovenjgradcu na Štajerskem.

— (Podružnica za „Pliberk in okolico“) bode imela 22. aprila, velikonočni ponedeljek ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Ign. Miklavca v Šmihelu svoj letni občni zbor po temle dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor gosp. dr. Jos. Somera. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Poučni govor. 5. Razni govori in nasveti. — Po zborovanju: Petje in prosta zabava. — Prijazno vabi vse slovenske rodoljube k obilni udeležbi odbor.

— („Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico“) napravi na Belo nedeljo, t. j. 28. aprila t. l. shod v Ločah pri Geomaterji z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poučen govor o živinozdravstvu. 3. Deklamacije. 4. Poučen govor o potrebi slovenske in verske šole in kako si jo moramo priboriti. 5. „Ali smem Slovenec biti?“ Prizor. 6. Nasveti in predlogi. 7. Domača zabava. Razni govori in petje Loških pevcev. Vsi častiti udi in oni, ki hočejo k naši družbi pristopiti, vabijo se najuljudnejše, da se udeležijo tega shoda v prav velikem številu. Začetek ob 3. uri popoldne.

Načelnništvo.

— (Oddelek 50 prisiljenecv) pojde po praznikih iz Ljubljanske prisilne delavnice na Jesenice na Gorenjskem, kjer bode pomagal pri preložitvi državne ceste in zgradbi železničnega tira od državne železnice do novih fužin kranjske obrtne družbe, katera zida pri Savi nove plavže za 500000 gld. Drugi oddelek 20 mož je že odšel v Turjak, kjer dela cesto v grof Auerspergovih gozdih.

— (V Lloydovem arzenalu v Trstu) je včeraj 1300 delavcev prišlo na delo, strajk je torej končan.

— (Z Dunaja) prejeli smo od odbora podpornega društva za slovenske visokošolce sledeče poročilo: Društvo še ne obstoji pol leta, pa že šteje 80 udov: 16 ustanovnikov in 64 rednih udov, podpornikov in dobrotnikov. Vsega skupaj je društvo prejelo 1127 gld. Glavaica znaša 815 gld. ter je naložena v dveh Dunajskih hranilnicah. Razdelilo se je 244 gld. Društvo ima tudi srečko Rudolfove ustanove, ki so jo l. 1884 kupili Dunajski Slovenci ter jo podarili podpornemu društvu. Ustanovne stroške, koleke, tiskovine, poštne znamke

i. t. d. poravnal je odbor z 28 gld. iz svojega. — Od slovenskih pokrajin pristopilo je največ udov iz Kranjske, namreč 8 ustanovnikov in 18 podpornikov, skupaj 26 udov s svoto 481 gld. in sicer iz Ljubljane 8 udov: 2 ustanovnika in 6 podpornikov s 136 gld.; iz Kranja 2 ustanovnika, 5 podpornikov in 4 dobrotniki, skupaj 11 udov s 130 gld.; iz Radovljice 2 ustanovnika s 100 gld.; iz Vipave 1 ustanovnik s 50 gld.; z Vrhnike 1 ustanovnik s 50 gld.; iz Idrije, Litije, Škofjeloče po 1 podpornik a 5 gld. — Za Kranjsko pride Štajerska z 9 udi s 103 gld. in sicer: iz Gornjega grada 1 ustanovnik s 50 gld. 1 podpornik s 5 gld. skupaj s 55 gld.; iz Celja 3 podporniki s 30 gld.; z Vranskega 1 podpornik s 5 gld.; iz Blance 2 podpornika z 10 gld.; iz Dol. Hrastnika 1 dobrotnik s 3 gld. — Tudi iz Koroške pristopilo je 5 udov z 18 gld. in sicer iz Špitala, Dholce, Švabeke, Vogrič. Iz Zagreba pristopil je 1 podp. s 5 gld. Največ udov šteje društvo na Nižjem Avstrijskem oziroma na Dunaji in sicer 7 ustanovnikov in 32 družih udov skupaj torej 39 udov, ki so uplačali 520 gld. Dunaju pripada 6 ustanovnikov in 32 udov s 467 gld. Dun. Nov. mestu 1 ustanovnik s 50 gld. — Na 26 prošelj bilo je razdeljenih 244 gld. Prosilci so iz Goriške, Koroške, Kranjske in Štajerske, največ juristov a tudi mnogo medicincev, filozofov in živinozdravnikov. V meseci marci prišel se je odboru zahvalit koroški Slovenec, ki je ravno dovršil svoje študije, trdeč, da se ima le podpornemu društvu zahvaliti, da je mogel končati svoje nauke, ker ga je ono v najvažnejšem času gmotno podpiralo. Večno če biti za to hvaležen. Obljubil je naseliti se v svoji domovini ter zvesto delovati za svoj narod. — Odbor podpornega društva prosi uljudno za daljno pomoč iz domovine in da bi poverjeništvu blagovolili prevzeti posebno oni, ki so jedenkrat na Dunaji študirali. Naslov blagajnikov: Gosp. R. Pukel, Wien VII. Zieglergasse 65.

— (Letno poročilo o deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu.) Vodstvo šole na Grmu je spisalo obširno poročilo za šolsko in gospodarsko leto 1887/88, katero je ravnokar objavljeno na ukaz dež odbora. V poročilu se opisuje I. Kronika šole na Grmu, iz katere poizvemo, da sestoji sedanje šolsko posestvo iz 94 or. 114 □ sežnjeve zemljišč. Za nakup in adaptacije je dežela potrosila 62.000 gld., a dobila 25.000 gld. izredne državne podpore. II. Poročilo o šoli z učnim redom. III. Gospodarstvo. IV. Stavbe. Priložen je statut s programom šole in hišni red za učence, dalje poučni spis vodje g. R. Dolence: „Požlahtnitev zelenečih ameriških trt“. Jako lepo izdelana je slika, katera predstavlja šolo na Grmu z okolico. Pridejan je tudi načrt šolskega zemljišča, na katerem so zaznamovane različne kulture, ki se tam goje. Poročilo kaže o lepem napredku tega učnega zavoda, na katerega sme ponosna biti kranjska dežela. Da tudi Dolenjci spoznavajo veliko korist te šole, kaže naraščajoče število učencev.

— (Plače za nove okrožne zdravnike na Kranjskem) bo po zakonu razvrščene na tri razrede, to je po 600, 700 in 800 gld. Od teh spada pod najvišji razred 20%, pod ostala dva razreda pa po 40 odstotkov. Deželni odbor je dogovorno z deželno vlado uvrstil v 1. razred 7, v ostala dva razreda po 15 služeb. V prvi razred s plačo letnih 800 gld. spadajo: 1. Železnike v Loškem okraju, 2. Kranjska gora, 3. Bohinjska Bistrica, 4. Šmarje v Ljubljanskem okraju, 5. Lož, 6. Črnomelj, 7. Kočevska Reka; v drugi razred s 700 gld. plače: 8. Cerklje v Kranjskem okraju, 9. Senožeče, 10. Velike Lašče, 11. Višnjagora (oziroma Šent Vid), 12. Cerknica, 13. Idrija, 14. Mokronog, 15. Žužemperk, 16. Trebnje, 17. Metlika, 18. Raka v Krškem okraju, 19. Ilirska Bistrica, 20. Vipava, 21. Kostanjevica, 22. Planina v Logaškem okraju; v tretji razred s 600 gld. plače: 23. Postojina, 24. Radeče, 25. Kranj, 26. Škofja Loka, 27. Tržič, 28. Vrhnika, 29. Litija, 30. Radovljica, 31. Kamnik, 32. Brdo, 33. Bled, 34. Kočevje, 35. Ribnica, 36. Ljubljana, 37. Rudolfovo. Službe okrožnih zdravnikov bodo še tekom t. m. razpisane.

— (Podporno društvo za nabavo gasilnega orodja.) Leta 1888. uplačale so požarne zavarovalnice, delujoče na Kranjskem, v požarnostražni zaklad vkupe 5033 gld. 11 kr., in sicer: 1. Avstrijski Phoenix na Dunaji 267 gld. 5 kr.,

3. Dunajsko zavarovalno društvo 130 gld. 49 kr. 3. Azienda 221 gld. 12 kr., 4. Dunav 60 gld. 26 kr. 5. Društvo za zavarovanje rudnikov strojskih in kovinskih tvornic 8 gld. 63 kr., 6. North British and Mercantile 248 gld. 63 kr., 7. Riunione adriatica di sicurtà 364 goldinarjev 49 kr., 8. Assicurazioni Generali 354 goldinarjev 67 kr., 9. Foncière 245 gold. 67 kr., 10. Oggersko-francosko zavarovalno društvo 164 gld. 50 kr. 11. Slavija 1090 gld. 74 kr. 12. Concordia 203 gld. 69 kr., 13. Lipska zavarovalnica 55 kr. 14. Uzejmna zavarovalna družba v Gradci 1672 kr. 32 kr. Deželni odbor je dovolil v svoji zadnji seji v zmislu zakonskih določil požarnim stražam, oziroma občinam za gasilno orodje naslednje podpore iz požarnostražnega zaklada: 300 gld. za Ljubljano, po 200 gld. za Brdo, Kranj in Kamnik, 150 gld. za Tržič, 120 gld. za Bled, po 100 gld. za Cerknico, Črnomelj, Dolenjo Vas, Kočevje, Mokronog, Postojina, Šmarje, Šmartno pri Litiji, Trebnje, Velike Lašice, Vrhniko, Cerklje pri Kranji, Črni Vrh, Litijo, Studenec, Spodajo Šiško, Šent Vid nad Ljubljano, Železnike, Žužemperk, Velike Poljane in Žire, po 80 gld. za Begunje, Bizovik, Bohinjsko Bistrico, Borovnico, Dolenji Logatec, Domžale, Mirno Peč, Toplice, Veliki Otok, Vič, Stair Trg in Veliko Loko; po 70 gld. za Planino in Radeče; po 60 gld. za Dob in Vrd; po 50 gld. za Horjul, Koprivnik, Preserje, Rakek, Srednjo Vas, Svetli Potok, Kapljo Vas, Trzin in Voglje. Naslednjim požarnim stražam, oziroma občinam dovolile so se tudi na račun dohodkov 1889. l. te le podpore: 200 gld. za Brdo, po 150 gld. za Bled, Kamnik in Tržič, po 100 gld. za Škofjo Loko, Trebnje, Šent Vid pri Zatičini, Višnjo Goro, Črni Vrh, Kapljo Vas, Šent Vid nad Ljubljano, Železnike, Velike Poljane in Žire; po 80 gld. za Bizovik, Planino in Radeče.

— (Zbirka obrazcev za slovensko uradovanje pri sodiščih.) Sestavil in izdal Anton Levec, c. kr. sodni pristav v Ljubljani. I. Obrazci k občenemu sodnemu redu. I. zvezek. V Ljubljani 1889. Natisnila „Národní Tiskarna“. Založil pisatelj. Omenjamo za danes le, da je trudoljubivi gosp. Levec pripravil slovenskim pravnikom prelepe velikonočne piruhe. Razložen je po njem v slovenski knjigi na jako obširen način občni sodni red v praktičnih vzgledih; a tu niso izpuščene, kakor je to navada v mnogih takih knjigah, težje partije, nego gospod pisatelj gre po redu §§. in uprizaruje vse, kar je za prakso važnega. Zbirka šteje 264 obrazcev in blizo 10 pol, — že ta I. zvezek občnega sodnega reda je torej skoraj toliko obširen, kakor znana Frühwaldova knjiga za vsa postopanja skupaj. V vsakem obrazci skoraj pripoveduje nam g. pisatelj kak drug dogodek, vodi nas od sodišča do sodišča po vsem Slovenskem; to dvoje in pa, ker uporablja pri vsakem sodišči imena dotičnega kraja, da uči pravilno pisavo, stori knjigo tudi prijetno. Ker je delo tudi glede splošnega jezika in terminov vzgledno, kar bomo pa še le prihodnjič natančneje ocenili, — naj nikdo ne zamudi omisliti si to z velikim trudom sestavljeno zbirko. — Knjiga velja 1 gld. 40 kr., po pošti 1 gld. 50 kr. in se dobiva pri pisatelji samem.

— (V odbor „Delavskega podpornega društva“ v Trstu) bili so v občnem zboru dne 14. t. m. voljeni: I. Moški oddelek: Predsednik: Mandić Mate; tajnika: Kalister Vekoslav, Polić Franjo; denarničar: Schmidt Dragotin; odbor: Živic V. Matija, Hrast Anton, Gorup Jakob, Perhave Jakob, Viličič Hinko, Jereb Gregor, Žitko Franjo, Prelec Štefan, Jeršek Franjo, Lovišček Franjo, Fabjan Franjo, Krapeš Ivan, Čarga Franjo, Lotrič Gregor, Krečič Andrej, Stare Franjo, Drašček Janko, Prelec Josip. Namestniki: Kljun Anton, Vertovec Andrej, Hrovatin Miha, Rustija Anton, Schos Rudolf, Rebula Andrej. Pregledovalci računov: Pitamic Ivan, Kosovel Valentin, Mikota Julij. Nadzorniki: Primožič Franjo, Segala Anton, Šnebel Jakob, Presen Miha, Pipa Ivan, Ilinčič Franjo, Levec Ivan, Vihtelič Jakob, Laščak Josip, Zgajner Ivan, Loncler Miroslov, Kopeček Ivan, Švagelj Andrej, Perhave Ant., Indihar Franjo, Žnidaršič Josip, Smerdu Anton, Besednjak Ivan, Čevna Ivan, Pegan Josip, Milič Ivan, Skočjer Josip, Gomizel Franjo, Cigoj Franjo, Vervajs Anton, Hajpel Josip, Fakin Josip, Zega Davorin, Frank Ivan, Samec Matija, Hlad Josip, Žejen Anton, Volk Ivan, Kodrič Dragotin, Spilar Ivan, Pegan Anton, Sluga Anton, Černogoj Lovro, Hervatin Luka, Skamperle Anton. — II. Ženski oddelek: Odbor: Schmidt Marija, Bartelj Ema, Pahor Marija,

Majcen Margaréta, Metlikovič Terezija, Jeršek Marija, Kronawetter Uršula, Rützel Josipina, Kumar Ana; namestnice: Mikota Marija, Berne Emilija, Fabjan Virginija, Hvala Marija; pregledovalki računov: Polič Marija, Winkler Elvira; nadzornice: Anderlič Ana, Nabergoj Marija, Kofou Franja, Čotič Katarina, Urh Marija, Knibal Franja.

— (Računski sklep hranilnega in posojilnega društva, registrovane zadruge z neomenjeno zavezo na Ptui) za peto poslovno leto od 1. prosinca do 31. grudnia 1888. Poročilo: Iz sledečih podatkov razviditi je napredek zadruge v petem upravnem letu: I. Zadruzi pristopilo je novih udov 442, izstopilo jih je 144, ostalo jih je koncem leta 1888 2005. II. Glavnih in upravnih deležev se je uplačalo 7.177 gld., izplačalo 2.270 gld., ostalo jih je koncem leta 1888 32.275 gld. 75 kr. III. Na obresti naložilo se je denarja 113.890 gld. 65 kr., izplačalo se je hranilnih ulog 70.096 gld. 46 kr., ostalo je hranilnih ulog in kapitalizovanih obrestij koncem leta 1888 209.325 gld. 3 kr. IV. Posojil dalo se je novih za 140.567 gld. 29 kr., vrnilo se je posojil 79.890 gld. 23 kr., ostalo na dolgu koncem leta 1888 253.668 gld. 57 kr. V. Obresti se je plačalo od posojil 13.010 gld. 51 kr., na dolgu je ostalo obresti 763 gld. 9 kr. VI. Za dobre namene dalo se je 251 gld. VII. Dače in neposrednih pristojbin plačala je zadruha v minulemu letu 924 gld. 40 kr. Vsled tega, in ker je obilo delo terjalo, da se je začasno dal tajniku pomagati, znižal se je čisti dobiček za zdatno svoto, VIII. Čisti dobiček, ki znaša 2.221 gld. 62 kr., ima se tako razdeliti: 1. izplača se 5 gld. od 100 gld. na deleže onih zadrušnikov, ki niso ob enem dolžniki, t. j. 90 gld. 2. za dobre namene prepusti se načelnistvu na razpolago 531 gld. 62 kr. 3. ostatek v znesku od 1.600 gld. pripiše se posebnemu rezervnemu fondu. Če se posebnemu rezervnemu fondu prejšnjih let v znesku 7.304 gld. 86 kr. prišteje zgoraj izkazani čisti dobiček z 1.600 gld., in ako se prišteje k temu še splošni rezervni fond z vstopninami vred za leto 1888. v znesku od 4.286 gld., znašata oba fonda skupaj 13.190 gld. 86 kr. IX. Zgube zadruha v preteklem letu ni imela nobene. Promet znašal je 457.934 gld. 97 kr. Vsestransko zanimanje za mladi naš zavod, požrtvovalnost zadrušnikov in zaupnih mož povzdignili sta ga minolo leto zdatno. Daj Bog, da raste tudi v bodoče!

— (Razpisano) je mesto zemljiškega knjigovodje pri okrajnem sodišči na Krškem. Prošnje do 4. maja.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 20. aprila. Cigale umrl danes zarano.

Bukurešt 20. aprila. „Independance Roumaine“ poudarja, da ker se Rusija bavi skonsolidovanjem svojih financ, ker je avstrijski cesar miroljuben in ker so avstrijsko-ruske razmere take, da se ni bati rušenja miru, bode ministerstvo Catargi prav mirno pečalo se z notranjimi reformami.

Madrid 19. aprila. Velika, s smodnikom napolnjena petarda razletela se je danes na velikem altariju v stolni cerkvi v Valenciji. Cerkev bila polna ljudij. Nastala grozna preplazenost, vendar razven nekoliko omedlevic, nobene nesreče. Altar razrušen. Zlodejci neznani.

Razne vesti.

* (Kolera v Britiški Indiji.) Po uradnem poročilu došlem iz stolnic Britške Indije umrlo je za kolero letos februarja meseca in sicer: v Bombaji od 8. do 12. februarja 5, od 12. do 19. februarja 7, od 19. februarja do 3. marca 3; v Kalkuti od 2. do 9. februarja 22, od 9. do 16. februarja 22, od 16. do 23. februarja 26; v Madrasu od 25. januarja do 1. februarja 16, od 1. do 8. februarja 6, od 8. do 15. februarja 9, od 15. do 22. februarja 5, in v Rangoonu do 15. februarja 1, od 15. do 22. februarja 3, torej vkupe 125 oseb.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepujočim uplivom. Cena škatelji 1 gld. Po poštne povzetji razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3(55-5)

— (Prvi nemški brzoparobrod z dvema vijakoma), koji je bil potisnen na morje v 1. dan decembra meseca 1. 1888 in ima prevzvišeno ime nemške cesarice

„Avgusta Viktorija“

dovršen je bil zdaj popolnoma od Hambursko-američanske delniške družbe za pošto vožnjo po morji in odpluje v dan 9. maja 1. 1889 prvič po morji iz Hamburga v Novi Jork ob velikem slavlju.

Ta parobrod ima stroj, broječ 12500 konjskih sil, zaradi tega more prebroditi 18 vozlov hitrosti v jedni uri, dospeti do svojega cilja v osmih dneh.

Ta čudovito v ladjedelnici „Vulkan“ v Stettinu izgotovljen brzoparobrod na dva vijaka (šraub) dolg je 460 čevljev, širok 56 čevljev in gazi morje 24 angleških čevljev globoko, prostora ima za 10000 ton, obsega dalje pet krovov, in sicer: promenadni, gorenji, glavni, med in orlog krov; zadnji štiri so iz jeklenih plošč in nepremočno zvarjeni.

Dalje ima ta parobrod dva popolnem ločena stroja, koja gonita vsak zase poseben vijak (šraub). Ako bi se polomil kak stroj ali bodisi zgubil kak vijak (šraub) ali podobila kaka nasadka ali držalo, to ne izpostavlja ladije še nobeni nevarnosti.

Kotli nahajajo se v treh popolnem narazen ločenih nepremočnih oddelkih, kar podaja varnost, da morejo v slučaj, ko bi ladija nesrečno trčila ob drugo — pripeti se navadno v pregraji med dvema kotlama — kotli tretjega predela še vedno zadosti hlapa imeti na razpolaganje.

Ta parobrod razpredeljuje 11 do gorenjega krova presežnih železnih prečnih sten v 12 nepremične oddelke, koji zmogočijo parobrod, kar zmora človeška izumba in previdnost, da se ne potopi. Dalje ima dvojno dno, da mora celo, ko bi se parobrod usel ali naletel na skaline in bi vsled tega bilo prebito vnanjo dno, vendar ladija še dalje pluti, vsled notranjega dna.

Vsi prostori na ladiji imajo električno osvetljava, koja pripravljata dva posebna stroja.

Prostori, ki so za uporabo potujočim, vpravljeni so z največjo neprekosljivo eleganco.

Veliki zračni jedilni saloni ločeni so od spalnih kajit v vrhnem krovu.

Kajite same so precej visoke, da se mogo izvrstno prezračevati, sploh so pa jako elegantne in pripravne.

Vsled razmerne velikosti in jako prikladno ureditve ima ta parobrod za najmenj 1600 potovalcev v medkrovi (III. razred) dovoljnega prostora.

Spalnice za potovalce III. razreda razdeljene so v ločene kamrice urejene jako prikladno in so prav snažne.

Hrana za potovalce je, kot priznajo, izvrstna in obila in obstoji na dan v treh gorkih in dveh preslednih obedih.

Ta hitri parobrod na dva vijaka (šraub) je last hambursko-američanske poštne vožnje družbe, ta je največji in prvi te vrste, ki ga ima sploh Nemčija in nje trgovinska mornarica, ter ga ne prekosi nobeni parobrod obstoječih družb, kar se tiče hitrosti, varnosti in komforta. Več jednacij parobrodov priredili bodo kmalu za vožnjo po morji.

Preskušena skozi 40 let!

2000 najslavnejših profesorjev in zdravnikov Evrope zapisujejo in priporočajo za vsakdanjo rabo le pristno c. kr. zobozdravnika

dr. Popp-a Anatherin ustno vodo

v dvojno povečanih steklenicah, kot radikalno sredstvo proti vsakemu zobobolju, vsakej bolezni ust in dlesna, katera, če se rabi hkratu z

dr. Popp-ovim zobnim praškom ali zobno pasto, vedno ohrani zdrave in lepe zobe.

Dr. Popp-a zobna plomba. (616—17)

Dr. Popp-a zeljasto milo za vsakovrstne izpuščaje, zlasti za kopelji.

Pred ponarejanjem se v lastnem interesu svari. Zaloge imajo vse lekarnе, parfumerije in droguerije.

LJUBLJANSKI ZVON
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

18. aprila.

Pri **Slonu**: Pečnikar iz Gradca. — C. J. Petzolt iz Lipnice. — Rohrer iz Celovca. — Haydn iz Gradca. — Vučkovič iz Trsta. — Leitner iz Linca. — Keržič iz Senožeč. — Henkel z Dunaja.

Pri **Malič**: Hanauček, Hosak z Dunaja. — Schwiart iz Vipave. — Jansekovic z Vrhnike.

Pri **Avstrijskem cesarji**: Majdič, Troger iz Beljaka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Žitnik iz Borovnice. — Zangel iz Gradca. — Miron z Dunaja.

Tržne cene v Ljubljani

dne 20. aprila t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4 71	Surovo maslo, „	80
Ječmen, „	4 87	Jajce, jedno „	2
Oves, „	2 90	Mleko, liter „	9
Ajda, „	4 67	Goveje meso, kgr.	54
Proso, „	4 87	Telečje „	52
Koruza, „	4 50	Svinjsko „	56
Krompir, „	2 67	Koštrunovo „	34
Leča, „	12	Pišanec „	60
Grah, „	13	Golob „	16
Fižol, „	11	Seno, 100 kilo „	250
Maslo, kgr.	94	Slama, „	232
Mast, „	70	Drva trda, 4 metr.	680
Špeh frišen „	54	„ mehka, 4 „	450

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
19. aprila	7. zjutraj	734.9 mm.	0.2° C	sl. svz.	megla	
	2. popol.	734.6 mm.	14.0° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.8 mm.	9.6° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura 7.9°, za 1.5° pod normalom.

Pomladno zdravljenje.

Prvi pomladni tedni so navadno čas, v katerem se išče ozdravljenje motenja telesnih funkcij, ki je nastalo po zimskem načinu življenja. V ta namen opozarjamo na

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

kakor za samostojno zdravljenje, kakor tudi za predzdravljenje za toplice: **Karlove vari, Marijane toplice, Franzensbad** in druge od zdravniške strani priporočane.

(11—2)

Hiša s posestvom

vse v dobrem stanu, blizu Ljubljane (Bizovik), je prostovoljno na prodaj. — V hiši je gostilna in je pripravno tudi za prodajalnice. — Več pove lastnik **Fran Ferkolj** v Bizoviku št. 13. (289—2)

CIRKUS RICHTER.

Velika gala-predstava.

Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Kasa se odpre ob 7. uri. (258—8)

Najnovejše leposlovno delo!

NARODNA KNJIŽNICA.

I. ZVEZEK.

POBRATIMI.

Roman. — Spisal dr. J. Vošnjak.

Elegantno vezan 1 gld. 20 kr.

Dobiva se v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani in v drugih knjigarnah.

Matevža Zakotnik-a dediči

(tesarska obrt)

v Ljubljani, Marije Terezije cesta, Nove ulice št. 5.

Priporočamo se častitim hišnim posestnikom za izdelovanje (281—2)

tesarskih del

po najnižji ceni.

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(104—10)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gošenice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladice, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, želodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (736—25)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želodcev otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri **M. E. Supan-u**; prodajajo ga nadalje: **M. Kastner** in **J. Klauer**; v Kranji: **F. Dollenz**.

P. n.

Podpisana usoja se priporoča častitemu p. n. občinstvu za začenja-
jočo se stavbeno sezono za vsa

ključarska dela
in se usoja naznanjati, da ima vedno na razpolago vsakovrstnih
štedilnih ognjišč,
vratac za čiščenje dimnikov, vratac za
ognjišča za silo itd. itd.

Zagotavlja solidno delo in kolikor mogoče nizke cene.
Za blagovoljna naročila prosi z velespoštovanjem

Ignacij Fasching-ova vdova,
Poljanski nasip št. 8.

(272-2)

„AZIENDA“

avstro-francoska družba za za- avstro-francoska družba za zavarovanje
varovanje življenja in rent. proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na Dunaji, I., Wipplingerstrasse št. 43.

Imovina družbe:

9 milijonov gld. avstr. velj.

2 milijona gld. avstr. velj.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih
kombinacijah:

Zavarovanje za slučaj smrti, za-
varovani znesek se izplača takoj po
smrti zavarovanca njegovim ostalim,
oziroma drugim obmišljenecem

Zavarovanje za doživljenje, pre-
skrbovanje v starosti in otročje
dote, zavarovani znesek se izplača
zavarovancu samemu, ko doseže neko
določeno starost.

Zavarovanje dosmrtnega dohodka
udovskih pokojnin in dohodkov za od-
gojo po najnižjih premijah in z jako
kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se
policam ne more ugovarjati.

a) proti škodam, katere napravijo požar
ali strela, parne ali plinove eksplozije,
ali se naredi z gašenjem, podiranjem
in izpraznjenjem pri stanovanjih in go-
spodarskih poslopih, tovarnah, strojih,
mobilijah in vsakovrstnih opravah, za-
logah blaga, pri živini, gospodarskem
orodju in zalogah;

b) proti škodam, katere napravi ogenj ali
strela ob žetvi in košnji na poljskih
ali travniških pridelkih v gumnih in
stogih;

c) proti škodam, ki je napravi toča na
poljskih pridelkih;

d) proti nevarnostim prevažanja blaga po
vodi in po suhem.

Zavarovanje proti telesnim nezgodam
se še ni pričelo, a se bo pravočasno na-
znanilo p. n. občinstvu, kadar se prične.

Zastopstva družbe:

V **Budimpešti:** Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v **Gradcu:** Albrechtsgasse 3; v **Ino-**
mostu: Bahnstrasse, Hotel „Goldenes Schiff“; v **Lvovu:** Marijin trg 9, nova; v **Pragi:**
Vaclava trg 54; v **Trstu:** Via St. Nicolo 4; na **Dunaji:** I., Hohenstauffengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogrske monarhije nahajajo se glavne in
krajne agenture, ki radi dajo pojasnila in dajo ponudbene pôle ter prospekte zastoj
in vsprejemajo zavarovanja. (43-4)

Glavni zastop v Ljubljani, Šelenburgove ulice
št. 3, pri g. JOSIPU PROSENC-u.

Za čas stavbe

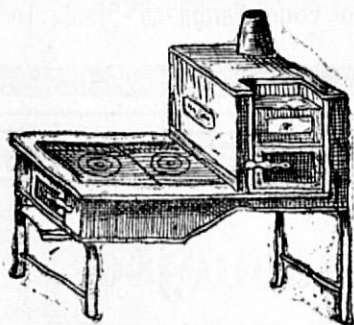
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata,
štorje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi
za zidovje, traverze in stare
železniške šine za oboke,
znano najboljši Kamniški
Portland in Roman cement,
sklejni papir (Dachpappe) in
asfalt za tlak, kakor tudi
lepo in močno narejena šte-
dilna ognjišča in njih posa-
mezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (103-10)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom **sveži**
Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

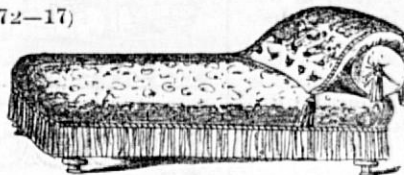
Tapecirar
in dekorater.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekorater.

(72-17)

priporoča okusno in trdno narejene
žimnice, modroce na peresih, divane,
stole, otomane, garniture za salone,
jedilne sobe in spalnice; dekoracije
za sobe, dvorane in cerkve. — Moje
delo in blago, katero rabim, je pri-
poznano dobro in brezhibno, kar go-
tovo pričča moja razstava v Rudolfi-
numu, in stojim z ozirom na nizke
cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo
moj ilustrirani cenik in vzorec blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Gospodje občinski tajniki in druge spretne osebe

(276-2)

ki vsled svoje službe pridejo mnogo z na-
rodom v dotiko, naj pismeno vprašajo pod:
„S. 1.868 Gradec“ poste restante, zaradi
dobro izplačljivega postranskega zaslužka.

Objava.

Dne 6. maja t. l. ob 3. uri popoldne prodajo se na ko-
lodvoru c. kr. državne železnice v Ljubljani v magacinu za
blago

tri slamoreznice

na dražbi. Vabijo se, kateri želé kupiti.

Predsednik c. kr. železničnega obratnega urada:

Jos. Dettela.

(287-2)

Najcenejši in najboljši vir za nakup je
zaloga blaga

(157-8)

FILIP TICHŮ, BRNO

Zelny trh 21 in Radna ulice 17.

Blago za ženske obleke

Najnovejša in najelegantnejša za po-
mladno in letno sezono 100 cm. široko.
1 obleka = 10 metrov gld. 4.50.

Brnsko sukno

za moške obleke najboljše baže, najno-
vejši počrt, za celo moško obleko 3¹⁰
metra gld. 3.75.

Rumburški oksford

(pristno-barvast) v najfinjših izdelavah.
1 kos 30 Dunaj. vatlov gld. 4.50.
najboljše baže gld. 6.50.

Sternberski kanevas

(garantovano pristno barven) 1 vatel ši-
rok v vseh barvah, progast in križast
1 kos 30 Dunaj. vatlov gld. 5.—.
ka baže gld. 6.—.

Rumburško tkalsko platno

3/4 široko, posebno za moško perilo
pripravno
1 kos 30 Dunaj. vatlov gld. 6.50.

Domače platno

najboljše baže, kompletno 30 Dun. vatlov
1 kos 3/4 gld. 4.50.
1 kos 3/4 gld. 5.50.

ŠIFON

jako dobre baže, posebno pripraven za
mošk, žensko in otročje perilo, 90 cm.
široko, 1 kos 30 Dun. vatlov, vrste:
a gld. 4.50, 5.50, 6.50, 7.50.

Ženske srajce

iz dobrega šifona ali močnega platna, s
širokimi čipkami. Kompletna velikost
6 kosov gld. 3.75.

Jute zastor

turški počrt, kompletne dolgosti
Prve baže gld. 3.50.
Druge baže gld. 2.50.

Garnitura iz jute

sestoječa iz 2 posteljnih odev in 1 prta,
kompletne dolgosti v najlepših izdelavah
gld. 3.50, iz ripsa gld. 4.50.

Ostanek posobne preproge

10 metrov dolg, močne baže
gld. 3.50.

Poletno ogrinjalo

iz sukanca 1 1/4 dolgo . . . gld. 1.20.
iz same volne 1 1/4 dolgo . . . gld. 3.—.

Novote blaga, ki se smejo prati

za moške obleke (garantovano, da se sme prati) gladko, progasto in križasto
Cela moška obleka iz grebenastega blaga 6¹⁰ metrov gld. 3.—.
Cela moška obleka iz platna 6¹⁰ „ 4.—.
Cela moška obleka iz najboljšega platna „ 5.—.

Uzorec zastoj in franko. — Razpošilja se po poštne povzetji.

V pojasnilo.

„Laibacher Zeitung“ z dne 27. marca 1889. in naznanilni listi gospoda R. Ranzinger-ja v Ljubljani naznanjajo p. n. potnikom, da „Severno-nemški Lloyd“ („Norddeutscher Lloyd“) v Bremen potrebuje za vožnjo v Ameriko **sam in jedini le 8 do 9 dni.**

Da se pojasni, kako vrednost ima ta trditev, ki ima le namen, koga zapeljati, naj se objavi v pojasnilo sledeče dejstvo:

Po nekem naznanilu, prišedšem v Bremen 28. dne marca 1889. je, hitri parnik omenjenega Lloydja odšel iz Bremena dne **13. marca 1889.** in prišel v Ameriko dne **27. marca 1889.,** torej je potreboval za to vožnjo

15 dni,

ne pa, kakor je naznanjeno, 8 do 9 dni.

Naj služi v boljše pojasnilo, da se ta čas vožnje tiče hitrega parnika gorenjega Lloydja

„HERMANN-a“

in da torej ni dvojbe, kdo da skuša zapeljati p. n. občinstvo. Poslednje za odgovor na anonco z dne 8. aprila 1889.

(255—3)

Andrej Jesernig.

Prostovoljna javna dražba.

Janez Pele, po domače Pildar, prodal bode svoje

posestvo v Ribnici hiš. št. 69,

obstoječe iz zidane, z opeko krite hiše v jedno nadstropje, zidane, z opeko krite ledenice, zidanega bleva, kašče, skednja, velicega novega kozolca in drugih gospodarskih poslopij. — Hiša leži v Ribniškem trgu tik c. kr. okrajnega sodišča, ima velik lep vrt s kegljiščem, dve kleti za kislino in jedno veliko vinsko klet ter je najbolj pripravna za gostilno. Pritlično so tri velike sobe, kuhinja in shramba. Prvo nadstropje ni dočidano. S poslopjem in vrtom prodale se bodo tudi štiri njive.

Prostovoljna javna dražba tega posestva bode v Ribnici

dne 25. aprila t. l. ob 9. uri zjutraj.

Natančneje se izve pri podpisaneu ali pa pri gosp. c. kr. notarji v Ribnici.

(290—2)

Janez Pele.

Letno grebenasto blago

jako elegantno in trajno za moške obleke v dvajset različnih barvah, katerim ne škoduje pranje, 60 cm široko,

I cela obleka 6 $\frac{1}{2}$ metra le gld. 3.

Jeden poskus zadostuje, da se preverite o izvrstni kakovosti tega blaga, ki se lahko pere.

Brnsko sukno

se razpošilja po čudovito nizkih cenah, in sicer:

le dobre baže:

3-10 m za obleko	gld.	3.50
3-10 „ „	„	5.—
3-10 „ „ boljše obleko	„	6.—
3-10 „ „	„	7.80
3-10 „ „ fino	„	8.50
3-10 „ „	„	9.—
3-10 „ „	„	9.50
3-10 „ „ jako fino obleko	„	10.50
3-10 „ „	„	12.50
3-10 „ „	„	14.—
8-10 „ „ za najfinejšo obleko	gld.	16—20

Najizvrstnejše Brnsko blago za suknje:

2-10 m za ogrtač	gld.	6.30
2-10 „ „ fini ogrtač	„	8.40
2-10 „ „ najfinejši ogrtač	„	12.50
1 kos francoski pique-gilet	„	1.50
1 „ „ „ (sport)	„	2.50

Črni peruvienes in doskins za salonske obleke 3 25 m za gld. 10 in več.

Pri naročbah uzorcev naj se pove, kake vrste se žel.

Karl Pechaczek,

Brno, Zelný trh 13.

Pošlje se le proti predpošiljavi zneska ali proti povzetju.

Uzorci zastoj in franko. (145—8)

Krojaške karte uzorcev nefrankovane.

Patentovane Strakosch-Boner-jeve

stroje za pranje in munge

priporoča (57-14)

ALEXANDER HERZOG

Dunaj, Graben, Bräunerstrasse 6.

Katalogi zastoj in franko.

!!Tega še nikoli ni bilo!!

I zvezek šagren-kozlovine av. v. gl. 6-50 in več vsakovrstne usnje in k tem pripadajoče stvari, dobe se po najnižji ceni pri

Juliji Moises-u

v Ljubljani, Židovske ulice šte. 5, v Varaždinu, Frančiškanski trg šte. 48.

Vnanja naročila izvrše se po pošti ali železnici najhitreje proti povzetju. (219—5)

V Ljubljani, dne 30. januarja 1889.

Gospodu Franu Detter-ji v Ljubljani!

Blagajnica št. 5 firme **F. Wertheim & Comp.** na Dunaji, katero sem kupil pred 7 leti pri vas, se je pokazala pri požaru v noči mej 25. in 26. dnem t. m. v prodajalnici, ko je gorel spirit, petrolej, olje, sladkor itd. itd., — tako dobro, da moram ta svetovnoznani fabrikat zaradi dobrote in zanesljivosti vsakemu priporočati.

Opomniti moram, da vzlic strašanskej vročini, katerej je bila izpostavljena blagajnica od vseh strani, ni bila njena vsebina prav nič poškodovana.

Z velespoštovanjem

J. Schlaffer l. r.

NB. Koliko imetja je vsako uro v nevarnosti, ker se ne omisli taka blagajnica v krogih, kateri bi jo že davno imeti morali, mislim, da niti praviti treba ni; požari, tatovi in ulomi bili so od nekdaj in bodo tudi v bodoče.

Komur je lastnina sveta, obrne naj se, kakor hitro je mogoče, na mene, bodi si osobno ali pa pismeno, kajti vedno imam zadostno izber tacihi blagajnic, ki jih prodajam po najnižjih tovarniških cenah.

Z velespoštovanjem udani

Fran Detter

v Ljubljani, nasproti železnemu mostu.

(71—2)

Ne zameniti z Radgonkso.

Radenska kislavoda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih gor.

Kot zdravilna voda. Radenska kislavoda ima med vsemi evropskimi kislecij največ **natrona** in **litija**. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zastiljenjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vreditu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislavoda najbolj priljubljena pozivljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislavoda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrtico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor-koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dva-kratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati s litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enasih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske statine na Štajerskem.

V zalogi imata kislavodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih pušicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U

LJUBLJANA.

(218—12)

RADGONSKA

za katar sapnih organov, protin, revmatizem, želodčne in mehurne bolezni.

Se ne sme zamenjati z
Radensko
kislino. (209—10)

KISLINA.

BIERMAYER
— Publisher —

Luiiza Schunko.

Že **Grolloh-ova obrazna orème** Crème Grolloh) ne odpravi vseh nečistosti kože, kakor: peg, ogrze, ogorelosti itd. ter naredi polti svetlo bele in mladinsko čiste. — Ni nikako barvilo (Schminke). — Cena 60 kr. — Glavno razposiljalnico ima J. Grolloh v Brnu (Moravsko). — V Ljubljani ima zalogo Ed. Mahr, parfumer. (652—14).

na vse kraje franko !

Gospodom krojačem knjige vzorcev pošilja frankovane.

p Navodi poslanske knjige so sicer kratki in jedrnatni, pa kar nalašč za praktično porabo; ter so moji rodbini pri različnih boleznih **izvrstno pomagali**. — Tako in jednako glasé se zahvale, ki dohajajo skoro slednji dan Richter-jevi zalogi, ker se je knjiga s podobami „Der Krankenfreund“ razposlala. Kakor knjigi dodana izvestja **srečno ozdravljenih** dokazujejo, so **ozdraveli**, če so se razni po tej knjigi, celo taki, **ki so že bili izgubili vsako upanje**. Knjiga, v kateri so zapisani uspehikušenj, zasluuje resne pozornosti. Nikdo naj nikar ne zamudi po dopisnici pri Richter-jevi založbi v Lipsiji ali v Novem Jorku, 320 Broadway, zahtevati 936. natis knjige „Der Krankenfreund“. Pošlje se brez stroškov. (805—10)

BLAGAJNICE
prodaja cenovno
S. BERGER, Wien, Bräunerstr. 10.

Izjava: Vsak odrezek je 3-10 m dolg in 136 cm širok, torej zadostuje za celo moško obleko. Tudi se pošlje vsacega blaga toliko metrov, kolikor kdo želi. Jamči se, da se pošlje ravno tako blago, kakor se izbere vzorec.

c. kr. priv. (143—5)

Dunaj, Wieden, Wienstrasse 3.

Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah kolonijalnega blaga in konditorijah.

Pred ponarejanjem se svari !!

nasproti železnemu mostu, Stari trg št. 1.

Sezija je z dne 1. aprila do konca oktobra. Krapinske toplice na Hrvaškem,

od Zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske toplice“ jedno uro oddaljene. Do dne 1. junija in od septembra dalje stanovništvo za 25 % znižano. Mogočne akroterme 30 do 35° R. gorkote. Eminentna zdravilna moč pri protinu, trganju, po mišicah in sklepih, udotrupi, išiji, neuralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightovej bolezni itd. Veliki basini, posamične in banjske kopelji, potilnice, masaža, elektrika. Za vsako ugodnost je skrbjeno. Nizke cene. Zdravnik: dr. Josip Weingerl. (301—1)

C. kr. priv. kneza Auersperga železniška tovarna

na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje

(217—9)

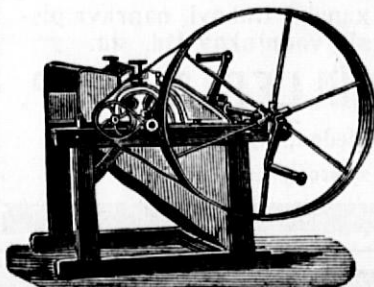
komercialnega litega blaga, peči v veliki izbi, ogujšč in ogujščnih delov, kotlov v vsakršni obliki in velikosti itd. itd., litega blaga za stavbe: stebrov, oprijemalcev, svetilniških stebrov, priprostih in olepšanih, palic za okrižja, celih držališč, polževih stopnic, strešnih oken itd., cevij za stranišča, plino- in vodovode, celih vodovodnih naprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., rudniških priprav: stop in mečkal, pripravljalnih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozov itd., fužinskih naprav: valjarjev v pesek litih, trdilnih valjarjev litih v surovo železne oblikovnike, peresnih kladiv, klešč, škropcev, itd., strojnih delov surovo litih in zlikanih, parnih strojev do 50 konjskih sil, rastlinjakov in paviljonov iz litega in kovanega železa, mlinskih priprav, papirničnih priprav, ovnov za vodne tave, rezervarov v vseh velikostih iz ploščevine in litega železa, turbin po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, transmisijskih priprav: vratil, plošč za jermen, čelnih in stožastih koles z lesenimi in železnimi zobmi, stalnih, stenskih in visečih steljk, plošč za vrvi, konopce in žične vrvi, itd., strojev vodostopnic, odvajalnih vododržnih strojev, vodnih koles iz litega in kovanega železa, žagnih delov, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cirkularnih Tavoletti- in žag z jarmom, stiskalnice: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vretenom in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., železa v palicah in osij iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stiskalnice
Grozdni mlini in sadni mlini

najnoveje konstruirane v različnih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice za turšico, sejalnice, pluge itd.

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbi, izvrstno narejene, po najnižji tovarniški ceni.

IG. HELLER,
WIEN, Praterstrasse Nr. 78.

Katalogi in vsakršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko. (120-5)

Prekupcem najugodnejši pogoji. — Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.

Št. 5886.

(286—3)

Volitveni razpis.

V zmislu §. 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo letošnje

dopolnitvene volitve občinskega sveta

vršile kakor običajno v mestni dvorani in da bode volil:

dné 23. aprila III. volilni razred,

dné 25. aprila II. volilni razred,

dné 27. aprila I. volilni razred,

vsak od 8. do 12. ure dopoldne.

Če bo treba ožje volitve, vršila se bode v dan po prvi volitvi, t. j. dné 24., oziroma 26. in 28. aprila tudi dopoldne od 8. do 12. ure v mestni dvorani.

Izstopijo letos sledeči gospodje občinski svetovalci, in sicer izmed izvoljenih:

a) od III. volilnega razreda:

Klein Anton,
Dr. Gregorič Vinko;

b) od II. volilnega razreda:

Povše Fran,
Rozman Ivan,
Dr. Vošnjak Josip.
Prof. Zupan Tomo;

c) od I. volilnega razreda:

Dr. Moschè Alfons,
Murnik Ivan,
Pakič Miha,
Ravnikar Franc.

Voliti bode torej III. volilnemu razredu 2 člana, II. in I. volilnemu razredu pa po 4 člane občinskega sveta.

Ostanejo pa člani mestnega zastopa še naslednji gospodje:

Benedikt Josip,
Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol,
Dolenec Oroslav,
Gogola Fran,
Grasselli Peter,
Hrasky Iv. Vladimir,
Hribar Ivan,
Kajzel Peregrin,
Nčman Henrik,
Nolli Srečko,

Petričič Vaso,
Dr. Starč Josip,
Dr. Tavčar Ivan,
Tomek Josip,
Tomšič Ivan,
Valentinčič Ignacij,
Velkoverh Ivan,
Zitterer di casa Cavalechina Mat. vitez,
Žagar Karol,
Železnikar Ivan.

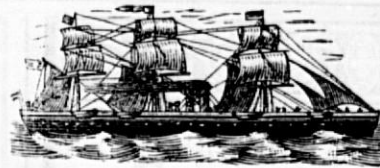
V Ljubljani, dné 8. aprila 1889.

Župan: Grasselli.

Smrekovo seme kilo po 85 kr.,
Jelkovo seme kilo po 25 kr.,
Bekove rozge za sajenje tisoč po 1 gld. 50 kr.

priporoča, dokler jih kaj ima za prodaj,

Leo grofa Auersperga gozdarija v Namršlu (Hammerstiel),
pošta Studenec pri Ljubljani. (288—2)

Josip Paulin v Ljubljani,

Marijin trg št. 1,

glavni agent za potovanje,

priporoča vozne karte s polno garancijo za potovanje v

AMERIKO

z novim največjim in prvim nemškim brzoparobrodom z dvojnimi vijakom (Schraube) „Hamburg-Amerikanske parobrodne družbe“ za jedino cesarsko nemško nepretrgano poštno vožnjo po najnižji ceni in z izvrstno postrežbo, s prosto, obilo in tečno hrano na parobrodu.

Brzovožnja od Hamburga do Amerike 8 dni, od Ljubljane do Amerike 11 dni, cena celi vožnji v III. razredu gld. 81.— (294—1)

Javna zahvala.

Dne 24. marcija t. l. uničil je požar moja poslopja, katera imel sem zavarovana za gld. 600 pri

„AZIENDI“, avstro-francoski zavarovalnici na Dunaji.

Ker je to društvo jako hitro škodo poizvedilo in mi vso zavarovano svoto brez odbitka izplačalo, čutim dolžnost, da se „Aziendi“, oziroma gospodu Josipu Prosenec-u, glavnemu zastopniku „Aziende“ v Ljubljani, za to solidno postopanje javnim potom zahvalim, ter ljudstvu to zavarovalnico prav toplo priporočam.

Na Suhi 8. aprila 1889.

Janez Golčič,

(292)

podpisal Deissinger m. p.

Najboljše sredstvo proti vsem mrčesom,

upliva s čudovito silo ter prežene hitro in gotovo vse mrčese, da od njih ne ostane niti sledu.

Popolnem uniči stenice in bolhe.

Temeljito prežene šurke in njih zalego iz kuhinj.

Prežene takoj mole.

Hitro nas osvobodi sitnih muh.

Varuje domače živali in rastline mrčesov in zaradi njih nastalih boleznij.

Popolnem prežene uši na glavi itd.

Pazi naj se dobro: Kar se v samem papirji prodaja, ni prava Zacherlova specialiteta. (222—2)

Samo v originalnih steklenicah dobiva se pristen in po ceni v glavni zalogi: J. ZACHERL, Dunaj, I., Goldschmiedgasse 2.

Ljubljana: Mihael Kastner.
Jan. Luckmann.
Viktor Schiffer.
Peter Lassnik.
H. L. Wencel.
Schussnig & Weber.
C. Karinger.
Ivan Perdan.
Josip Terdina.
Ubald pl. Trnkoczy.
J. Klauer.
Jeglič & Leskovic.
Anton Krisper.
Ivan Fabian.
A. Müller.

Krško: Anton Jugovic.
Fran Zesser.
Kostanjevica: Alojzij Gatsch.
Idrija: Fran Kos.
Kranj: Fran Dolenc.
Lekarna pri Sv. Trojici.
Vilj. Killer.
Lož: Fran Kovač.
Litija: Ivana Wakoniga nasledniki.
Tržič: Friderik Raitharek.
Gor. Logatec: Peter Hladnik.
Radovljica: A. Roblek.
Rudolfovo: Friderik Hamann.
Zagorje: Dom. Rizzoli, lekar.
J. Schink.
Kamnik: Edmund Zangger.
Draga: P. S. Türk.
Ormož: Andrej Lackner.
Vrhnik: A. Bučar.

Postojna: Fran Kogej.
Skočjalo: Karol Fabiani, lekar.
Borovnica: Fran Verbič.
Kočevje: Fran Krenn.
Vel. Lašče: Ivan Justin.

Naznanilo.

Hranilno in posojilno društvo (posojilnica) na Ptuij namesti takoj pomožnega uradnika

z lepo pisavo, zmožnega slovenščine.

Tak prosilec, ki je že služboval pri posojilnici ali pri kakem drugem denarnem zavodu, veš knjigovodstva, ima prednost. — Ponudba naj se pošlje načelnikstvu.

Na Ptuij, dne 17. aprila 1889.

Načelnikov namestnik:

Dr. Fr. Jurtela.

(295—1)

Zobozdravnik Schweiger

(178—10) stanuje
hotel „Stadt Wien“, II. nadstropje štev. 23.
Ordinira od 1/2 10. do 1/2 1. zjutraj in od
2. do 5. ure popoldne.
Ob nedeljah in praznikih od 1/2 10. do 1. ure.

Semena.

Velikansko peso, nemško in
domačo deteljo, raznovrstne
trave in sočivja

prodaja po najnižji ceni in zanesljivo kaljive

PETER LASSNIK

v Ljubljani.

Poštna naročila se proti poštenu povzetju
hitro razpošiljajo. (181—13)

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov
v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v
„NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. —
Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Največja razpošiljalnica blaga J. & S. Kessler, Brno

Ferdinandove ulice št. 7, (156—8)

razpošilja zastonj in franko uzorce in cenike
tovarniška zaloga sukna.

Grebenasto blago za letno obleko,

katero se sme prati, najnovejši počrt,
ostanek 6 1/2 m, za celo moško obleko,
gld. 3.

Dekler ne zmanjka!

Brnski ostanek sukna, 3-10 m za celo
moško obleko gld. 3.75.

Žensko modno blago.

Križasto in progasto modno blago,
60 cm široko, za ponočne sukne in otročje
obleke, 10 m gld. 2.50.

Joupen in trinitkasto blago
v vseh modnih barvah I gld. 3.50,
II gld. 2.80.

Prilijoni nakup!!

Pristno barveno francosko zepir-blago,
75 cm široko, v prekrasnih barvah, 10 m,
zdaj le gld. 3.50.

**Brokatno in Jaquard-modno
blago,** 60 cm široko, v vseh mnogobojnih
barvah, 10 m gld. 3.60.

**Doris, najnovejša križasto modno
blago,** čista volna, 10 m, poprej gld. 10,
sedaj samo gld. 6.50.

Nervy, 90 cm širok,
v lepih progah in vseh modnih barvah
v zalogi, 10 m le gld. 4.50.

Kašmir, dvojnoširok,
črn in barvast, 10 m gld. 4.

Volneni atlas, dvojnoširok,
črn in barvast, 10 m gld. 6.50.

Visnjevo tiskani kretoni, za 10 m
gld. 2.50.

Letni Jersey-jopiči
elegantno se prilagajajo gladki gld. 2.50,
tambourvani gld. 3.

Platneno blago in tkanine,
Kos — 29 vatlov.

Kos domačega platna, dobre baže
1/4 gld. 4.20, 1/2 gld. 5.50.

Kos King-tkanine,
najtežje in najbolj vrste, 29 vatlov,
trajnejše nego pravo platno, 1/4 gld. 5.80,
1/2 gld. 7.50.

Kos oksforda in zephira,
najnovejši vzorec II gld. 4.40, I gld. 6.50.

Žensko perilo.

6 ženskih srajo
iz močnega platna z zobci gld. 3.25, z
veznino gld. 6.

3 ponočne korzete,
iz finega šifona s fino veznino I gld. 4,
II gld. 1.80.

Pravo angleško cheviot-blago,
3-10 m za celo moško obleko I gld. 8.50,
II gld. 7.50, III gld. 6.

Blago za ogrtače,
v najnovejših modnih barvah, naj-
finejše baže, 2-10 m za celi ogrtač
gld. 6.

Moško modno blago.

Moške srajce
iz šifona, kretona, oksforda, najboljši
izdelek I gld. 1.80, II gld. 1.20.

Delavske srajce iz oksforda,
močne, dobre baže, 3 komade II gld. 1.40,
I gld. 2.

Gače
iz močnega platna, krepkega barhenta
I gld. 2.50, II gld. 1.20 za komade.

**Normalne reformske srajce in
gače** za poletje, prijetne za nošo, pijó
pot, komad po gld. 2.

**12 parov svilnatih kratkih nogo-
vic** ki pijó pot gld. 1.20.

1 potniški plaid,
3 50 m dolg, 1-60 m širok, pravi angleški
gld. 4.50.

6 suknjenih kap
za moške in dečke, moderne fačone,
gld. 1.20.

Dežnik
iz clotha gld. 1.50, iz svile gld. 3.50.

12 žepnih roboev
za moške gld. 1.20, obrobljeni z barva-
stimi kraji, za ženske 1 gld.

**Zastori, pregrinjala (odetala)
in preproge.**

Jute-zastori
najnovejši počrt, komplet, 2-barven
gld. 2.30, 4-barven gld. 3.50.

Jute-garniture,
2 posteljni odelali in 1 prt, najnovejši
turški počrt, 2-barvene gld. 3.50, 4-bar-
vene gld. 6.

Prešito letno rouge-odetalo, kom-
pletno dolgo in široko, 1 komad gld. 3.

**Jaquard-Manilla-posobna pre-
proga** trajne baže gld. 4.50.

Garnitura iz ripsa,
2 posteljni odelali in 1 prt, najmodnejše
sestave barv gld. 3.50.

Cipkasto blago za zastore,
najnovejši počrt, 100 cm široko, 1 cm
25 kr.

Solnčnik iz atlasa,
črn in barvast, z najnovejšo modno pa-
lico, najmodnejši po gld. 2, gld. 2.50,
gld. 3 komad.

Zaloga blaga BERNHARD TICHO

Zelny trh 18 BRNO v lastnej hiši

razpošilja po poštenu povzetju: (165—7)

Blago iz same volne
dvojno široko, najtrajnejše, za celo
obleko,
10 metrov gld. 6.50.

Indijski Foule
pol volna, dvojno široko, za celo
obleko,
10 metrov gld. 5.—.

Novost za ženske obleke
moderno progasto blago v vseh bar-
vah, dvojno široko,
10 metrov gld. 8.—.

Črni Terno
saksonski fabrikat, dvojno široko,
za celo obleko,
10 metrov gld. 4.50.

**Križasto
blago za obleko**
60 cm. široko, — najnovejši počrt,
10 metrov gld. 2.50.

Volnen Rips
v vseh barvah, — 60 cm. široko,
10 metrov gld. 3.80.

Trinitnik
najboljše baže, — 60 cm. širok,
10 metrov gld. 2.80.

Jaquard-blago
60 cm. široko, — najnovejši počrt,
10 metrov gld. 3.80.

Francoski Voal
10 metrov, elegantna obleka za spre-
hode, ki se sme prati,
gld. 3.—.

Moške srajce
lastni izdelek,
bele ali barvaste, — 1 komad Ia.
gld. 1.80, IIa. gld. 1.20.

Ženske srajce
iz šifona in platna, s fino veznino,
3 komadi gld. 2.50.

Ženske srajce
iz močnega platna, s finimi robci,
6 komadov gld. 3.25.

Tovarniška zaloga sukna

Brnsko sukno
1 ostanek 3-10 metra, za celo moško
obleko, gld. 3.75.

Modno sukno
3-10 metra, velefino, za celo moško
obleko, gld. 8.—.

Letno grebenasto blago
ki se sme prati, 1 ostanek za celo
moško obleko,
6-40 metra dolg, gld. 3.—.

Uzorci zastonj in franko.
Za dobro blago in točno pošiljatev se jamči.

Elegantno oskrbljene karte uzorcev s 400 počrti
gospodom krojaškim mojstrom nefrankovano.

Domače platno
1 kos 30 vatlov 1/4 . . . gld. 4.50,
1 " 30 " 3/4 . . . " 5.20.

King-tkanina
boljše kot platno, 1 kos 3/4 široke,
30 vatlov, gld. 6.—.

ŠIFON
1 kos 30 vatlov, Ia. . . gld. 5.50,
najboljše baže . . . " 6.50.

KANEVAS
1 kos 30 vatlov lila . . . gld. 4.80,
1 " 30 " rdeč . . . " 5.20.
Prejnat kanevas
1 kos 30 vatlov, lila in rdeč . . . gld. 6.—.

OKSFORD
ki se sme prati, dobre baže, 1 kos
30 vatlov gld. 4.50.

Angleški oksford
najboljši in najbolj priporočljiv, 1
kos 30 vatlov gld. 6.50.

Garnitura iz ripsa
obstoječa iz 2 posteljnih odelal in
namiznega prta, s svilnenimi resami,
gld. 4.—.

Garnitura iz jute
2 posteljni odelali in namizni prt z
resami gld. 3.50.

Jute-zastor
turški vzorec, ves zastor stane
gld. 2.30.

Ostanki
holandskih posobnih preprog
10—12 metrov dolgi, 1 ostanek
gld. 3.60.

Letna
ogrinjala
1/4 dolga gld. 1.20.

Konjske žebrake
najboljši izdelek, 190 cm. dolga, 130 cm. ši-
roka, gld. 1.50.
Ces. rumena fijakarska žebračka
1 komad gld. 2.50.

RAZPRODAJA!

V Zvezdi
v hiši
„Matice Slovenske“

MARIJA DRENİK

razprodaja po znižani ceni

vezenine (stikarije), galanterijsko blago.

Ob enem priporoču

(266—3)

volne, preje, vse snovi za šivanje in druga ročna dela,
predtiskarijo in izdelovanje nogovic na stroj.

RAZPRODAJA!

V Zvezdi
v hiši
„Matice Slovenske“

Pravi zaklad
za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije)
in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-8)

**Dra Retau-a
Sebeočrana.**

Česka izdaja po 80. nemški izdaji. S 27 podobami.
Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor
trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim
poukom se slednje leto na tisoče bolnih
otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni
tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Biercy v Lipskem
(Saksonsko), Neumarkt 34 in v vsakej knjigarni.

**ARENA
J. STROHSCHNEIDER**

pod Tivolijem,

v Lattermannovem drevoredu, v Ljubljani.

Velikonočno nedeljo dne 21. aprila 1889:

Dobrodelni predstavi.

Velikonočni ponedeljek dne 22. aprila 1889:

veliki

galla paradni predstavi,

obstoječi iz akrobatike, baleta in ekvilibristike ter hoje po visoki žični vrvi.

Proti ognju varne blagajnice in kasete
po ceni in najsolidnejše narejene.

Na vseh razstavah jako visoko odlikovane.
Založnik vseh avstro-ogerskih železnice, poštnih
hranilnic itd. Odlikovan od Nj. c. kr. vele-
častva z veliko zlato svetinjo za umetnost,
znanost in industrijo. (3—21)

Feliks Blažiček, Dunaj, V., Straussengasse 17.

Izvrsten med

(pravi garantiran pitaneč)

dobiva se v kositrenih škatljah po 5 kilo,
kilo 50 kr., škatlja 30 kr., proti predplačilu
ali poštenu povzetju pri (113 10)

OROSLAVU DOLENCU,
svečarji v Ljubljani.

Nič več mokre noge ali trdo usnje!

To doseže le **I. Bendiksa** iz **Št. Valen-**
tina (56—18)

c. kr. privilegovana nepremočljiva

hranilna mast za usnje,

potrjena s stotinami spričeval (cene: cela škatlja 1 gld.,
1/2 škatlje 50 kr., 1/4 škatlje 25 kr., 1/8 škatlje 12 1/2 kr.);
potem za likanje usnja **ravnokar patentovana**

hranilna tinktura za usnje,

ne lak za usnje ali momentni lik, tudi ne apretura za usnje,
marveč bolj oljnato likalno ornilo, katero je preskusilo
c. kr. državno vojno ministerstvo ter dovolilo, da se sme
rabiti za usnje v c. kr. armadi. Cene: 1 kilo 1 gld. 20 kr.,
1 steklenica št. 1: 1 gld., št. 2: 40 kr., št. 3: 20 kr. —
Razprodajalec rabat. Dobiva se v vseh večjih krajih mo-
narhije: v Ljubljani pri gg. Schusnig-u & Weber-ju
in A. Krisper-ju. — Svarimo pred ponarejanji! —
Prosi se za ponudbe v razprodajanje, kjer se ni založbi.

Novo! Novo!
Vojaške vaje na visoki vrvi. — Umetni
strelec na visoki vrvi. — Prenašanje moža
po visoki vrvi. — Velikanske produkcije
s stolom na visoki vrvi.
Novo! Novo!

Gorenje senzijske produkcije bode izvrševal na jako ču-
doviti način ravnatelj **J. Strohschneider** ter bodo daleč
prekosile vse, kar se je izvajalo do sedaj na visoki vrvi.

Novo! Novo!

**Prvi nastop
predrznega zrakoplavca in
zračnega gimnaslika
G. MERIGHI DALBA**
z njegovim velikanskim zrako-
plavom „Ljubljana“.

Gospod Merighi Dalba bode na
trapezu, obešenim pod zrakopla-
vom, izvajal največje umetnosti,
in sicer v visokosti 1500 metrov.
— Ta produkcija, ki bode ostala
nepozabljiva vsakemu, je gotovo
najogromnejše v zrakoplavlstvu.

Zrakoplav se napolni v areni.

Začetek predstav ob 3. uri popolu-
dne in ob 1/2 8. uri zvečer.

Cena prostorom: I. prostor 40 kr., II. prostor 30 kr.,
III. prostor 25 kr., prostor za stoječe 15 kr. **Za otroke**
I. prostor 25 kr., II. prostor 20 kr., III. prostor 15 kr.,
prosto: za stoječe 10 kr. **Za vojaške brez šarže** prostor
za stoječe 10 kr.

Pri častitem občinstvu zunaj arene se bode pobiralo,
predno vzplava zrakoplav.

K tem izrednim predstavam vabita slavno občinstvo
Ljubljane in okolice (299)

K. Weitzmann,
poslovodja.

J. Strohschneider,
ravnatelj.

Ljubljana
ulice št. 12

„Narodna Tiskarna“

Gospodske Ljubljana

Priloga se p. n. gospo-
dom pisateljem, založ-
nikom in sl. občinstvu za
vsakovrstno izvrševanje
tiska po najnovejšem okusu
in najelegantnejši obliki v
raznoverstnih barvah.
V več jako krasnih bar-
vah tiskane
— diplome —
za častne občane in člane
pa je dobiti samo v
„NARODNI TISKARNI“.

Odzuje knjige, brošu-
rice, časopise, letna
poročila, prospekte, vstop-
nice, dekrete, plakate, va-
bila, vozne liste, mrtvaške
liste, vizitnice, naslovnice,
cenike, imenike, kuverte s
firmo, pobotnice, pravila,
tabele za urade, itd., itd.

Vedno v zalogi
obraci za posojilnice, sodnje i. d.

Naročila se izvršujejo
ceno, točno in lično.

— Nova koncesijonovana —

tovarna za sodno vodo
v Ljubljani.

Slavni mestni magistrat v Ljubljani dal mi je dne 6. februarja 1889. št. 21280 koncesijo za
osnovo **tovarne za sodno vodo** v Ljubljani v hiši št. 2 na Preširnovem trgu (lekarna pri „Zlatem orlu“).

To naznanjajoč občinstvu, opominam, da se bode v moji tovarni sodna voda na najskrbnejši in
najracionalnejši način delala, in da se že sedaj prodajajo **vsi sifoni le** v garantovano po
predpisu ministerske naredbe dne 11. julija 1888. št. 120 drž. zak. iz 90% cinkove zmesi napravljenih
zaklepih, torej je v njih zdravju neškodljiva okrepujoča pijača, v katerej ni prav nič svinca, kar iz-
vrstno ugaja sanitetnim zahtevam. Z velespoštovanjem

Jos. Svoboda,

lekarna in tovarna sodne vode.

(289—1)